

MŪSŲ LIETUVA

NR 11 (1337) XXVI. 1974 M. KOVO-MARČO 14 D.

70 centavų

R. Juatindiba, 20 - Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, SP

Tel. 273-0338

BENDRUOMENĖS RINKIMAI KOVO 17

-Kodėl verta dalyvauti tuose rinkimuose?
-Kodėl yra tikra pareiga Brazilijos lietuviui juose balsuoti?

Nuspręskite patys, pasvarstę keletą šių motyvų.

Mat, paskiros plytos, jų krūva su geležies virbalais, geležinėm sijom nieko nesudaro. Tačiau sujungti cemento ir žvyro mišiniu jie sudaro namus, didžiulius pastatus.

Paskiri lietuviai išeiviai ir jų draugijėlės yra lygtos plytos, sijos... Lietuvių Bendruomenė yra tas cementas, kuris juos sujungia į vieną junginį, į vieną organizuotą lietuvių sambūrį - Pasaulio Lietuvių ir Brazilijos Lietuvių Bendruomenę. Jos visus reikalus tvarko BLB Taryba. Po dviejų metų ji nustoja galioti. Dabar reikia ją perrinkti.

Brazilijos Lietuvių Bendruomenė apima visus lietuvius išeivius. Užtat ji yra lietuvių kolonijos atstovybė. Kuo didesnis balsuotojų skaičius, tuo svarbesnis mūsų Bendruomenės Tarybos žodis, kai ji kalba lietuvių vardu visuomenėje, minėjimuose, parodose, spaudoje, šventėse brazilų tarpe.

Bendruomenės žodis tuo svarbesnis ir mūsų tautos pavergėjo, Sovietų Sąjungos akyse. Ji turi su juo skaitytis. Ji tada ne tiek slepia mūsų tautiečius ir padaro kai kurių nuolaidų. O juk mes visi norime padėti tautiečiams Lietuvoje.

Bendruomenės Taryba rūpinasi mūsų jaunąja karta. Jos nariai dirba lituanistinėse mokyklėse, sudarė 400 skaidrių lietuvių kalbai mokytis, išleis lietuvių-portugalų kalbos žodyną. Ji gavo daug vadovėlių ir lėšų iš PLBendruomenės Švietimo tarybos. Tas daug padėjo suruošti ir didesnes bei mažesnes vaikų ir jaunimo stovyklas, studijų dienas...

Per savo valdybą, Jaunimo komisiją, Šalpos komisiją ir Stipendijų komisiją ji tikrai daug padėjo mūsų studijuojančiam jaunimui, pvz., 1973 metais stipendijoms skyrė beveik 10.000 krizeirų.

Baugusius aukštuosius mokslus ji suorganizavo į Akademikų sambūrį, kuris posėdžiauja beveik kas mėnesį. Jo iniciatyva ir pagalba išleistas taip naudingas informacijomis ir adresais Žinynas.

-Argi tad neverta balsuoti ir įgalinti Bendruomenės Tarybą tęsti šį jaunimo remimo darbą?

Jos iniciatyva suskurtas ir jos žmonių vadovaujamas Literatūros būrelis susipažįsta su lietuvių rašytojais, poetais, platina lietuviškas knygas ir užpildo kiekvieną savaitę „Mūsų Lietuvos“ skyrelį „Literatūra, Dailė, Menas.“

Per Šalpos sekciją ji padėjo rūbais, avalyne ir kas mėnesį duodamais pinigais keliasdešimčiai lietuvių šeimų.

Bendruomenės Tarybos atstovai, draug su kitais Pabaltijo kraštų komiteto nariais buvo svarbiausi parodos organizatoriai. Ją kasmet aplanko iki dešimt tūkstančių lankytojų, kurie susipažįsta su Lietuvos vardu ir jos menu.

Taigi, yra KODĖL dalyvauti Brazilijos Lietuvių Bendruomenės Tarybos ir Revizijos komisijos rinkimuose. Tad balsuoti turėtų, šią svarbią ir didžią lietuvių pareigą privalėtų atlikti kiekvienas Lietuva, savo tautiečius ir jaunimą mylįs tautietis. PD

Šių rinkimų kandidatai, kurių iš viso 34, yra iš penkių miestų, 23 bairų; 13 moterų ir 21 vyras, kurių amžiaus vidurkis yra 43 metai; yra 10 jaunesnių, kaip 30 metų, penki tarp 31-40 m., 5 tarp 41-50 metų, septyni tarp 51-60 m. ir 7 virš 61 metų amžiaus.

Profesijomis susiskirstę: profesionalai ir inžinieriai - 5, prekybininkai - 2, administratoriai - 2, technikai ir tarnautojai - 7, kunigai - 2, studentai - 5, advokatas - 1, šeiminkės - 2, pensininkai - 7.

Organizacijoms priklauso: Sąjungai 5, Literatūros rateliui 9, Akademikų sambūriui 6, Liet. Kat. Bendr. 6, ML bendradarbiai 6, Jaunimo komitetuose - 10. Pirmą kartą rinkimuose yra Santos ir Paranos gyventojai. Balsavimo vietos ir laikas: žr. Veiklos kalendorių.

ŠIAME NUMERYJE:

- BLBendruomenės kovo 17 rinkimų žinios - 1 psl.
- Lietuva vakar ir šiandien - 2 psl.
- Studentų stipendijų reikalai - 3 psl.
- Velniai ir Velniavos - 3 psl.
- Naujos atgailos apeigos - 3 psl.
- Gavėnios rimtis - 4 psl.
- Jaunųjų skaitytojų žodis - 6 psl.
- Jaunoji poetė Bilaišytė - 7 psl.
- Lituanistikos konferencija - 8 psl.
- Ruso pasakojimai apie lietuvius Sibire ir S. Kudirką - 9 psl.
- Kas naujo Lenkijoje - 9 psl.
- Religinio gyvenimo žinios - 10 psl.
- Sveikata - galvos skausmas - 11 psl.
- Veiklos kalendorius - 12 psl.
- JAV liet. jaunimo nutarimai - 5 psl.
- Lituanistikos savaitė - 1974 - 5 psl.
- As eleições da Comunidade Lituano Brasileira - 5 psl.

Rio de Janeiro lietuvių Lietuvos Nepriklausomybės minėjime Uršulė Gaulienė deklamuoja savo sukurtą eilėraštį apie prisiminimus iš Lietuvos. Už jos kairėje Kalvarijos parapijos klebonas prel. Pijus Ragažinskas ir vienintelis likęs kolonijos kūrėjas savanoris Ignas Dubauskas. - ML nuotrauka.

PASAULYJE

BRASILIA. Kovo 15 naujuoju Brazilijos prezidentu tampa Ernesto Geisel. Prez. Médici baigė keliones po Braziliją ir padėkojo savo bendradarbiams.

SÃO PAULO. Gubernatorius Laudo Natel susirgo hepatitu ir negalės dalyvauti iškilmėse sostinėje.

São Paulo požeminis traukinys pradėjo vežioti keleivius pietinėje dalyje, kad žmonės išmokytų juo naudotis.

ANGLIJA. Harold Wilson, darbininkų partijos vadas, tapo ministru pirminku, atšaukė buvusios valdžios ekonominius varžtus ir nori peržiūrėti krašto dalyvavimą Bendroje Europos rinkoje.

ISPANIJA. Vyskupai, palaikydami vysk. Ant. Añoveros, pateikė raštą, kuris užbaigtų krizę tarp valdžios ir Vatikano. Añoveros palaikė baskų tautinius siekius viename pamoksle.

MASKVA. Kovo 8 Raudonoje aikštėje turistai matė, kaip susidegino viena vyresnio amžiaus moteris. Daugiau žinių šiuo metu neturima.

ETIOPIJA. Baigėsi krašto pirmasis visuotinis streikas ir kone visos kariuomenės protestas. Min. pirm. E. Makonnen turėjo kariškiams pakelti algas ir duoti jiems daugiau politinės jėgos krašte.

IZRAELIS. Golda Meir pakartojo žydų nusistatymą Vakarų Azijos sunkumus spręsti tik taikos sutartyse. Golano aukštumose tebesitęsia neramumai.

BELGIJA. Rinkimus laimėjo Leo Tiphemans Krikščionių socialistų partija. Esminis klausimas yra trijų sričių federalinės valdžios sudarymas, kuris liečia krašto dvi kalbines grupes.

KLEMENSAS JŪRA

ŠVENTAM ATMINIMUI

*Reddenda est erra terrae... -
Taip sunkūs, taip rūstūs šie žodžiai.
Prieš paslaptį didžią sustojam nuliūde,
Prieš paslaptį amžiną - pikta ir skaudžia.*

*Jis buvo - gyveno - kovojo - kentėjo...
Bet ne, mano broliai, Jis gyvas tarp mūsų.
Pavargęs - tik poilsiui šauktas Kūrėjo.
Tik poilsiui ten, kur visi mes išeisim. -*

*Iš žemiško vargo pašauks mus kiekvienu,
Jaunystėj - senatvėj - kai dažnas nelauksim...
Į amžiną, amžiną - būsimą dieną:
Linksmi ar nuliūde - visi iškeliausim.*

*Neverkim - išėjusio Dvasios Galiūno,
Kurs dieviška meile gavino ir šildė.
Apaštalo žygyje - skyrės su kūnu:
Augščiausiojo Valių išpildes.*

*Neverkim prie kapo mes BRUŽIKO JONO,
Tikėtm. Ir ten Jis - prie Dangiško Sosto -
Mokės mus užtarti - nuliūdusius guosti -
Ir skę stantiems Šventą nurodyti uosta...*

*Mylėt savo žemę - toks didelis jausmas.
Toks šventas, kilnus ir garbingas.
Be meilės tėvynei - žmogus yra menkas:
Ar vargšas, ar sočiai turtingas.*

*O Tau, Tėve Jonai, šių žodžių permaža. -
Tu dvigubą meilę nešei savo broliams:
Ne žemiškų klonių mums rodei miražą -
Tu širdis pakėlei į dangiškus tolius.*

*Kaip Kristus apverkęs Jeruzalę seną...
Taip Tu apraudojai laukus Suvalkijos. -
Ir meilę tėvynės - sujungei į vieną
Negestančių švyturiu Dievo Gabijos. (Tasa 12 psl.)*

LIETUVA VAKAR IR ŠIANDIEN

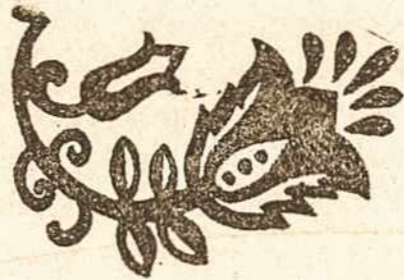
Lietuvos miško ūkio ir miško pramonės „ministeris“ A. Matulionis Lietuvos spaudoje pateikė žinių apie miško būklę. Po karo buvo 157.000 hektarų neapželdintų kirtimviečių, aikščių ir degimviečių, kurios apželdintos per 15 metų. Kasmet nusauginama po 10.000 ha. šlapių miškų ir imamos vartoti mineralinės trašos. Brandūs medynai dabar sudaro apie 10 nuošimčių viso miško ploto. Didžiausias sužukumas — gaisrai, kurie didėja pagal didėjantį turistų skaičių. Pernai išdegė Vilniaus Apylinkėse apie 17 ha. miško per 50 gaisrų. 1937 m. ąžuolynai užėmė 1,3 proc. miško ploto, po karo — 0,8 proc., o dabar 1,2 proc. miško ploto (arba 23.000 ha.). Dabar turima apie 600 ha. maumedynų (po karo buvo likę tik 26 ha.).

Bėgimo lenktynėse Palangoje dalyvavo 215 bėgikų iš Sov. Sąjungos valdomų kraštų. Jauniai lietuviai laimėjo ketvirtą vietą,

jaunimas - trečią, moterys ir vyrai pirmą vietą. Aštuonių kilometrų lenktynėse pirmuoju baigė A. Gediminas, trečiuoju P. Šimonėlis, šeštuoju G. Gruodis. Dviračių lenktynėse Rusijoje Vytautas Galinauskas pralenkė 119 kitų varžovų ir laimėjo pirmosios vietos taure.

Lietuvoje mirė aktorius ir režisierius Vincas Tamaliūnas, vaidinęs Kauno ir Vilniaus dramos teatre, 30 metų dirbęs akademiname Vilniaus teatre klasinių veikalų pastatymuose. Gimęs 1894 m. Suvalkijoje.

Pernai suėjo šimtas metų, kai Lietuvoje buvo įrengtos pirmosios geležinkelio linijos Daugpilis — Radviliškis, Jalgova — Mažeikiai, kurios vėliau įjung-*

GYVENTOJŲ DAVINIAI 1973 m.

Pagal 1973 metų davinius Lietuvoje būta 3.234.000 gyventojų, Latvijoje 2.430.000, Estijoje 1.405.000. Gyventojų skaičiumi penkiolikos sovietų valdomų kraštų tarpe užima vietas: 1 - Rusija, 2 - Ukraina, 3 - Baltarusija, 8 - Lietuva, 10 Latvija, 15 - Estija.

Per 60 metų nuo Pirmojo pasaulinio karo išvakarių, gyventojų skaičiumi padidėjo: Lietuva 14,4 nuošimčius, Estija 47,3 nuošimčius, o Latvija sumažėjo 2,5 nuošimčius. Sovietų Sąjunga nuo pernai metų vidurio turi 250 milijonų gyventojų, kurių 90 milijonų gyvena pačioje Rusijoje.

Mažiausiai gyventojų paaugo Lietuvoje ir Latvijoje per tuos 60 metų, ypatingai dėl pirmojo ir antrojo karo nuostolių, nemaža dalimi pačių sovietų padarytų. Iš visų penkiolikos „respublikų“ didžiausią nuošimtį gyven-

tojų, gyvenančių mieste, turi Latvija ir Estija.

Palyginus su 1897 gyventojų skaičiumi, padidėjo žmonių skaičius: Anglijos 150 procentų, Sov. Sąjungos 190 nuošimčių, JAV 270 proc., Brazilijos 556 proc., visos žemės 230 proc. 1920 metais Sov. Sąjungoje buvo veik tiek pat gyventojų, kaip 1900 metais, o 1950 metais - kaip 1930 metais., nežiūrint padidėjusios teritorijos, apimančios sovietų okupuotus kraštus.

Lietuvoje gimimų skaičius tarp 1940 ir 1971 metų sumažėjo nuo 23,0 iki 17,6 tūkst. gyventojų, Latvijoje nuo 19,3 iki 14,7, Estijoje nuo 16,1 iki 16,0. Lietuvių skaičius per 31 metus padidėjo 14,6 procentus, o Sov. Sąjungos ribose esančių visų gyventojų lietuviai sudaro 1,1 nuošimtį, kuris laikosi pastoviai, nes Lietuvos ir bendras sovietų valdomų kraštų prieauglis panašus.

komojo profilio instituto narių skaičius rengeja skaičiavimo mašinų matematinį aprūpinimą.

Eksperimentinio metalų piovimo staklių mokslinis institutas Vilniuje išbando automatizuotas mašinas ir gamybos techninio paruošimo sistemas. Lietuvos MA Zoologijos ir parazitologijos institutas koordinuoja kelis kraštų arealo tyrimus.

Chemijos ir cheminės technologijos institutas sukūrė dvisluoksnio nikeliavimo technologijos procesą ir išvystė nikelio dangų storio nustatymo metodiką. Lietuvos statybinių medžiagų specialistai, dirbą Termoizoliacinių ir akustinių statybinių medžiagų ir dirbinių mokslinio tyrimo institute projektuoja mineralinės vatos gamybą, ruošia akustines plokštes ir silakporo pavyzdžius, rašo Lietuvos spauda.

(Mokslas ir Gyvenimas)

KARDINOLAS GINA LIETUVOS KATALIKUS

Buvęs Koelno, V. Vokietijoje, arkivyskupas kardinolas Frings pasiuntė laišką Sovietų Sąjungos komunistų partijos sekretoriui Brežnevui, kuriame prašo grąžinti lietuvių tautai tikėjimo laisvę.

KATALIKŲ kunigų okupuotoje Lietuvoje šiuo metu yra 779, o 1971 m. jų buvo 816. Kauno arkivyskupijoje jų yra 178, Vilniaus — 122, Panevėžio — 159, Kaišiadorių — 77. Bažnyčių šiuo metu visoje Lietuvoje yra 628: Kauno arkivyskupijoje — 122, Vilniaus — 65, Vilkaiviškio — 94, Telšių — 142, Panevėžio — 120, Kaišiadorių — 65.

IDOMŪS TYRIMAI LIETUVOJE

Lietuvos Mokslo akademijos Botanikos instituto genetikos laboratorijoje penki mokslininkai tyrinėja būdus mielių prigimčiai pagerinti, ypatingai kadangi susidomėta, kaip panaudoti mieles pašarams. Pagal žinias iš spaudos Lietuvoje, mielių tikimasi iki 1975 metų išauginti po 30.000 tonų per metus.

Lietuvos Mokslų akademijos Puslaidininkių fizikos institutas ieško metodų, kaip išmatuoti labai stiprius trumpus impulsus. Jų matavimo prietaisų teikia ir Baltarusijos institutui, kuris mokslinio bendradarbiavimo sutartimi Vilniaus universitetui kuria termodifuzinį įrenginį kristalams valyti.

Fizikinių-techninių energetikos problemų institutas kuria eksperimentinius plazmatroninius įrengimus. Nemažas Lietuvos tai-

tos į tinklą Liepojus — Šiauliai — Kaunas — Vilnius — Minskas.

Vietoj buvusio religinių reikalų tarybos įgaliotinio J. Ruginiaus sovietai paskyrė Kazimierą Tumėną, komunistų partijos narį, mokslus ėjusį Maskvoje. Tumėnas, 47 m. amžiaus kilęs iš Utenos apylinkės, mokytojas Šiaulių apylinkėse po karo, dirbo 7 metus centriniame kompartijos komitete, baigė neaki-

ANYKŠČIŲ VALGYKLOJE

„Valstiečių laikraštys“ IX. 8 M. Dalba patiekė tokį Anykščių valgyklos vaizdą:

„Atsidūriau Anykščiuose. Valgyt norisi. Ateinu į Anykščių restorano „Puntukas“ valgyklą, pasiskaitau valgiaraštį ir drožiu prie kasos.

— Pasibaigė, — paaikškina man kasininkė, ko paprašiau.

Tuščias pilvas — ne brolis. Kitą dieną bėgu anksčiau.

— Pasibaigė, — sako.

— Kada pasibaigė? — supykęs klausiu. — Jeigu prieš mėnesį, tai ko į šios dienos valgiaraštį rašot.

Duokit to, kas dar nepasibaigė.

Gaunu žuvies ir šaltibarščių. — Ne žuvis, tikras Puntukas. Nei įkasi, nei įpiai. Prisimynus plėšti nepatogu. Imuosi šaltibarščių.

— Bulvių dera prie tokios sriubos duoti, — primenu.

— Ko? — nustemba padavėja. Nėra bulvių, iš kur aš paimsiu.

— Užtat pinigų imat kaip už šaltibarščius su bulvėmis, — pastebiu.

Negirdi. Skausmingai pasižiūriu į kaimyną prie stalo. O šis iširėžęs traukia iš „netikro zuikio“ plauką.”

Muz. Ona Mikulskienė ir kanklių grupės vadovė Snaigė Valitnaitė. (Clevelandas, JAV) St. Dabkaus nuotrauka

DAR APIE P A R A M Ą S T U D E N T A M S

Yra daug Brazilijos lietuvių jaunimo besiveržiančių į aukštąjį mokslą. Baigę universitetus ar kitas aukštąsias mokyklas, jie užims atsakomingas, aukštas vietas.

Tai labai svarbu São Paulo lietuviškajai visuomenei. Jei jie bus sąmoningi lietuviai ar nusi-teikę lietuviškai—jie galės daug gero padaryti lietuviškajam reikalui. Jų pasirodymas lietuviams, jų dalyvavimas lietuviškuose sambūriuose, veiks teigiamai į visuomenę ir patraukiančiai į jaunesnius bei vaikus.

Tačiau daugelis studentų yra reikalingi lietuviškos paskatos ir piniginių pagalbų. Reikalingi paskatų, kad studijuodami nenutoltų nuo lietuvių ir lietuviškųjų reikalų, kad vis labiau juos pažintų, į juos augtų, kad aktyviai dalyvautų lietuviškoje veikloje.

Reikalinga ir materialinė pagalba. Vienu tėvai mažai uždirba arba turi gausias šeimas. Kiti nori studijuoti tokius mokslus, pavyzdžiui, mediciną, kuriuos studijuojant nebelieka laiko dirbti ar užsidirbti pinigų. Dar kiti galėtų tarnauti. Tačiau tada jie nebėgalai atsiduoti mokslui ir dar prisidėti prie lietuviškos veiklos.

Todėl Brazilijos lietuvių Bendruomenės Jaunimo komisija pasiryžo jiems padėti, sudarydami stipendijas (bolsas de estudo). Sudaryta stipendijų komisija ir stipendijų fondas. Praeitais metais davė stipendijas trims studentams: vienam 3520 kr. ir dviem po 1.750 kr. (tad viso 7.020 kruzeirų).

Šiomet Stipendijų komisija pasiryžusi duoti stipendijas bent keturiems studentams. Jei bus pinigų ir atsiras norinčių veikti lietuvių organizacijose, tai duos dar keletai daugiau.

Stipendijų komisija stipendijoms gauti stato dvi sąlygas:

1. jie turi gerai studijuoti ir
2. veikliai dalyvauti lietuviškuose sambūriuose ar reikaluose.

P pinigų stipendijų fondui pra-eitiems metams kun. H. Šulcas gavo iš JAV ir Kolumbijos lietuvių. Po II Jaunimo kongreso jis važinėjo po didesnes lietuvių kolonijas. Jis tuos pinigus surinko iš susipratusių dosnių lietuvių.

Šiais metais vieną stipendiją (400 dol.) gavo iš Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Švietimo tarybos. Dvi stipendijos liko iš 1973 metų.

Bet tai maža. Reikia daugiau pinigų, kad būtų galima padėti ir kitiems lietuviams studentam

ir juos patraukti į lietuviškąją veiklą. Tad patys S. Paulis ir kitų vietovių lietuviai turėtų sudėti pinigų keletai stipendijų.

Juk mes, São Paulo lietuviai nebesame skurdžiai. Daugel iš mūsų gana gerai ar visai gerai pragyvename. Paskirti šiam svarbiam dalykui - jaunimo stipendijų fondui - po keliasdešimt kruzeirų per mėnesį (ar didesnę sumą iš karto) nesudarytų didesnių sunkumų.

Jau ketvirti metai studentės medikės Leokadijos Aleknavičiūtės remėjų būrelio nariai tai daro - ir nenubėdnėjo. (1973 m. jie sudėjo 2.363 kr.)

Juk visi mes norime, kad mūsų jaunimas būtų lietuviškas. Laukiame ir džiaugiamės jų darbu lietuvių draugijose ar sambūriuose. Žvalgomės, iš kur atsirastų, kurie užims mūsų mirusių, ar pasenusių veikėjų vietas.

Iš stipendijoms paremtų jaunuolių galima to tikėtis. Ir jų bus. Studentavimo metais, dvasinio brendimo metais stipendininkai dalyvaus, veiks lietuviškuose sambūriuose, turės juose atsakomingas pareigas. Taip jie įsitrauks ir jausis lietuvišką veiklą, lietuvių reikalus, gyvenimą ir dvasią.

Tad atidarykime jiems savo širdis ir kišenes—prisidėkime prie stipendijų fondo. Lietuvai ir jaunimui neužtenka skambių žodžių, ilgesingų Tėvynės prisiminimų. Jie laukia iš vyresniosios kartos darbų ir aukų dabar.

P. Daugintis

Petras Pakalnis

VELNIAI IR VELNIAVOS

Vienoje JAV šeimoje, gyvenančioje Mount Rainier mieste, Maryland valstybėje, pradėjo vaidintis. Nei iš šio, nei iš to pradėjo judėti paveikslai, kėdės ir berniuko lova. Geroškai išsigandęs, berniukas nebegalėjo užmigti naktimis. Nežinodami, ką daryti, tėvai nuvežė sūnų į Georgetown universiteto ligoninę. Universitetui vadovavo tėvai jėzuitai. Ligoninėje vaikas ne tik kad nenurimo, bet pradėjo keikti senomis kalbomis. Kartą gydytojai jį išrėngė ir paguldė į lovą. Tada ant berniuko kūno jie pamatė keistus ruožus, tarsi jį kas nors būtų draskęs nagais. Išbandę visokius vaistus ir pasitarę su kunigais, gydytojai patarė tėvams vežti sūnų į St. Louis miestą, kad tenai vienas žinomas jėzuitas padarytų vaikui egzorcizmą.

Egzorcizmas yra Bažnyčios vartojamos apeigos išvaryti velnią. Atkalbėjęs tam tikras maldas ir pašlakstęs velnio apsėstąjį žmogų švėstu vandeniu, kunigas paliečia jo kaktą ir Kristaus vardu liepia velniui ap-leisti apsėstąjį.

Norėdamas tinkamai pasiruošti, vienas tėvas jėzuitas, kurį vyresnieji prašė atlikti egzorcizmą, pasninkavo du mėnesius, valgydamas tik duoną ir gerdamas vandenį. Kunigas prarado 40 svarų. Jis buvo atlikęs egzorcizmą virš 20 kartų, vartodamas Romos apeigyno mal-

das ir būdą. Užsidėjęs violetinės spalvos stulą ir pasiėmęs kryžių, kunigas perskaitė įsakytas maldas ir sąžiningai atliko nurodytas apeigas. Bet velnias berniuko neapleido. Tačiau ir kunigas nepasidavė. Ir taip kunigas grūmėsi su Velniu porą mėnesių. Berniukas buvo protestantas ir vieną dieną paprašė kunigo, kad priimtų jį į Bažnyčią. Kunigas mielai sutiko. Vieną kartą per šias grumtines, egzorcizmas, berniukas susirietė, ištarė keiksmo žodžius ir aprimo. Velnias, pasakęs, kas jis yra, berniuką apleido. Vėliau berniukas lankė katalikų mokyklą, baigė Georgetown universitetą, vedė, susilaukė šeimos ir apsigyveno netoli Washingtono miesto. Žurnalas, kuris tą atsitikimą aprašė, neskelbė nei berniuko, nei jėzuito pavardės.

Grumdamsis su velniu, kunigas vedė dienyną. Jis norėjo pasidalinti savo įspūdžiais su kitais kunigais, kuriems teks atlikti egzorcizmą. Nežinia, kokių būdu viena dienyno kopija pateko filmų režisoriui Blatty į rankas. Norėdamas sukelti sensaciją ir įvaryti amerikiečiams baimės, Blatty sumanė pagaminti filmą, remdamasis dienyne aprašytais faktais. Filmas pralenkė jo svajones. Kartais žmonių minios prastovi gatvėse keletą valandų, norėdamos nusipirkti bilietą ir pamatyti filmą. Pamatę filmą, kai kurie žmonės apalpsta, kiti vemia. Visus perima šurpas. Išgąsdinti žiūrovai plėšia langų užuolaidas (Tąsa 4 psl.)

ATGAILOS SAKRAMENTO NAUJOS TAISYKLĖS

Vysk. Vincentas Brizgys

Šių metų vasario 7 Vatikane paskelbtos naujos taisyklės, tvarkančios atgailos sakramento apeigas. Mišių apeigos, maldynas-Brevijorius, kitų sakramentų taikymo apeigos, net mirusiųjų laidojimo tvarka ir apeigos jau peržiūrėtos ir paskelbtos.

Turint jau ir atgailos sakramento peržiūrėtas apeigas, bus galima ruošti naują Apeigyno laidą lietuvių kalba. Tai kiek užtruks, nes kiekvienos kalbos tekstus turi priimti atitinkancio krašto vyskupo konferencija ir gauti jiems Vatikano patvirtinimą.

Atgailos sakramento peržiūrėtų apeigų yra nemaža knyga. Jos pilną vertimą talpinti laikraštyje ilgai užtruktų ir nėra reikalinga. Dokumente daug istorijos, pastoracinių patarimų kunigams ir t.t. Šio dokumento pasirodymą greitai ir plačiai paminėjo viso pasaulio net nekatolikiška spauda.

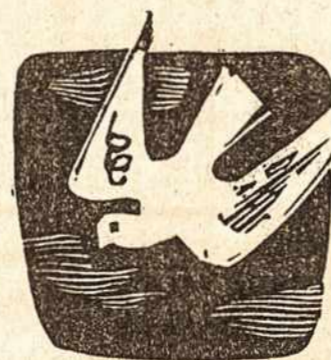
Žinios užvardintos labai įvariai, dauguma sensacingai, ne visur suprasta esmė. Vieni kalba tik apie išpažintį, kiti

apie klausyklų likimą ir panašiai. Pats dokumentas lotyniškai pavadintas „Ordo Poenitentiae“ - atgailos tvarka arba apeigos.

Dokumento nėra ko vadinti reforma, o daugiau paaiškinimai to, kas dabar praktikuojama, priminimas laikui bėgant pamirštų dalykų.

ATGAILOS SAKRAMENTO TIKSLAS

Atgailos sakramento turinys ir tikslas yra susitaikyti žmogų su Dievu. Tai pabrėžia ir naujasis dokumentas. Visa kita: nuodemių prisiminimas, gailėstis, atsiteisimas, išpažintis, atgaila yra tik pasiruošimas susitaikymui, kuris įvyksta gavus iš kunigo Dievo vardu absoliuciją arba atleidimą.

Kiekvieno mūsų mintinai mokėtos penkios atgailos sakramento dalys čia minimos nežymiai ir kitokia tvarka. Klaidų atitaisymas, atsiteisimas ypatin-gai su žmonėmis turėtų vykti PRIEŠ IŠ-PAŽINTĮ. Tačiau suprantama, kad tai nevisada įmanoma, todėl ir ateityje nevisada tai turės ir galės būti padaryta prieš išpažintį.

Jau Vatikano II konstitucija liturgijos klausimais kalbėdama apie atgailos sakramentą pastebi, kad visokia nuodėmė yra mūsų reikalas ne tik su Dievu, o liečia ir kitus žmones. Šis nuodėmės bruožas ryškiai pabrėžiamas naujame dokumente.

Pabrėžiama, kad klaidos, nuodėmės atitaisymas, atsiteisimas ir susitaikymas su žmonėmis turėtų įvykti, kiek tai įmanoma prieš išpažintį. Taip būdavo anksčiau. Tik vėlesniais laikais pamažu įsigalėjo praktika to per daug nepaisyti.

Pavyzdžiui, kam nors padaryta maldžiaginė ar moralinė skriauda, nusikaltimą atitaisyti ne prieš išpažintį, o išpažintyje tai pasižadant atlikti po išpažinties. Nuosekliai galvojant, nusikaltimai ir Dievui ir žmonėms, kiek tai įmanoma, (Tąsa 4 psl.)

ATGAILOS SAKRAMENTAS

(iš 3 psl.)

turėtų būti atitaisomi prieš atgailos sakramentą, kad šis sakramentas būtų tikras ir pilnas susitaikymas ir su Dievu ir su žmonėmis.

PASILIEKA IŠPAŽINTIS

IŠPAŽINTIS LIEKA BŪTINA. Išskyrus atvejus grupinės ar bendros absoliucijos, apie kurią čia netrukus bus kalbama, kiekvieno asmeninė arba individualinė išpažintis lieka ir toliau, kaip būtina atgailos sakramento dalis. Kaip buvo iki šiol, taip lieka ir toliau, kad individualiai ar visiems kartu absoliucija-atleidimas teikiamas tik pavieniai atlikusiems išpažinti, o ne be išpažinties.

ATGAILOS SAKRAMENTAS, taigi ir išpažintis, YRA BŪTINAS po sunkesnio, svarbesnio nusikaltimo Dievo ar Bažnyčios įsakymams ar žmogui. Po tokio įvykio ir ateityje, kaip buvo ligi šiol, tikintysis negali priimti Komunijos ar kitų sakramentų pirma neatlikęs išpažinties ir negavęs atgailos sakramento.

Išpažintis ir atgailos sakramentas lieka ir toliau būtinas dar ir kitais Bažnyčios įsakymais atvejais, kaip pav., bent vieną kartą per metus, kad įgijus visuotinus atlaides ir kitokiais įsakymais atvejais, bei tokiems, kurie sunkios nuodėmės neturi. Kokie tie atvejai bus dar ruošiamame naujame Bažnyčios Kanonų kodekse, tuo tarpu nėra ko pranašauti.

Visokiais kitais atvejais, asmuo neturintis sunkesnio nusikaltimo, gali priimti Komuniją nebūtinai kiekvieną kartą priimdamas ir atgailos sakramentą. Tokiais atvejais pakanka sužadinti gailę bendrai už visus savus nusikaltimus, klaidas. Dažnas atgailos sakramentas, taigi ir išpažintis, lieka ir toliau naudingas ir patiriamas, net ir neturintiems sunkesnio nusikaltimo. Dievo malonės niekad nebus per daug jokiam žmogui, o atgailos sakramentas yra priemonė suartėti su Dievu, patirti daugiau jo malonių, tobulinti save. Tokiems asmenims išpažintyje pakanka pasisakyti nors jau ir išpažintas praeities nuodėmes ar netobulumus.

KUNIGO DUODAMA ATLEIDIMO FORMA

Kunigo kalbami absoliucijos-atleidimo žodžiai lieka esmėje tie patys, kurie buvo iki šiol; tik prieš absoliuciją anksčiau kalbėtos dvi trumpos maldelės pakeičiamos viena to paties turinio malda, tik geriau išreiškiančia žmogaus susitaikymą su Dievu.

IŠPAŽINTIES VIETA

Kai kurie laikraščiai savo straipsnyje apie naujas taisykles net užvardijo, kad panaikinama klausykla. Tai ir netikslu ir nesvarbu. Klausykla niekad nebuvo vienintelė ir privaloma išpažinties vieta. Klausydavome išpažinčių klausykloje, jeigu bažnyčioje jų užteko. Dauge-

liu atveju, kai būdavo daugiau žmonių, daugiau kunigų, pasistatydavome bažnyčioje ar net lauke - šventoriuje kėdę. Neprigirdinčius klausydavo zakristijoje ar kitur. (Pabaiga sekančiame nr.)

VELNIAI IR VELNIAVOS

Petras Pakalnis

(iš 3 psl.)

das, daužo suolus, trypia kojomis ir sukelia tikrą velniavą. „Aš dirbu kine jau 24 metus, bet nieko panašaus nesu matęs“, — taip išsireiškė vienas kino savininkas apie žmonių reakciją.

Daug kartų šv. Raštas mini velnią. Ir Bažnyčia moko, kad velnias yra ir gali pakenkti žmogui. Kalbėdami Tėve mūsų, prašome, kad Dievas neleistų mūsų gundyti. Tačiau velnias buvo lyg ir pamirštas. Bet dabar Jungtinėse Amerikos Valstybėse velnias tarsi prisikėlė iš numirusių, o filmas „Egzorcizmas“ sukėlė isteriją. Mokslininkai apskaičiuoja, kad tarp 1450 ir 1750 m. Europoje ir Amerikoje buvo nužudyta apie 3 milijonus raganų, raganų ir su velniais turėjusių reikalų žmonių. Šetono garbei burtininkai ir raganai laikydavo taip vadinamas „juodas mišias“. Kai kur

šetono kultas atgyja ir mūsų laikais. Tai yra kitas apgailėtinas faktas. Bet negalima neigti, kad velnias yra ir kartais savo darbais pasireiškia.

Sausio mėnesį savo egzorcizmu pagarsėjo JAV kitas jėzuitas, T. Karolis Patzelt. Jis yra vokiečių kilmės vienuolis, priėmęs rytų apeigas ir apaštalaugą rusų emigrantų tarpe. Viena jauna šeima, varginama kažin kokių dvasių, kreipėsi į savo konfesijos žmones ir prašė pasimelsti, kad tos dvasios jų nevargintų. Bet tos maldos nieko nepadėjo. Patariama vienuolės, ji kreipėsi į T. Patzelt. Šis gavęs arkivyskupo sutikimą, keturiolika kartų atliko egzorcizmą ir išvadavo šeimą iš velnio nagų. „Kartą, taip sakė T. Patzelt, — velnias padegė virtuvėje sąslavų dėžę ir atsikando duonos kąsnį“. Kad nebūtų jokios abejonės. T. Patzelt apdegusią dėžę ir duoną nufotografavo ir įdėjo į laikraščius. T. Patzelt rodė kelias televizijos stotys. Aprašyti ir paskelbti faktai buvo tokie aiškūs, kad niekas nekėlė jokios abejonės. T. Patzelt žurnalistas taip sausiai išsireiškė: „Jei velnias yra, yra ir Dievas“.

GAVĖNIOS RIMTIS

KIEKVIENAS LITURGINIS laikotarpis turi savo prasmę ir tikslą, kurio siekdami suartėjame su Kristumi ir vienas su kitu. Gavėnios metu Bažnyčia pataria mums iš naujo permąstyti ir pergyventi Kristaus kančią, Jo mirtį ir prisikėlimą iš numirusiųjų. Ji moko mus mirti nuodėmei ir keltis su Kristumi naujam gyvenimui.

Gavėnios tikslas yra gražus ir kilnus, jo verta siekti. Tik mus dažnai atbaido priemonės tam tikslui įgyvendinti, būtent, atgaila, susivaldymas.

Pirmaisiais krikščionybės amžiais gavėnia buvo nuodėmių atleidimo laikotarpiu. Ji buvo skiriama paruošti katakumenus krikštui, o viešuosius nusidėjėlius atgailai. Katakumenai norėjo tapti Bažnyčios nariais. Bažnyčia juos mokė tikėjimo tiesų. Atgailos veiksmis jie stengėsi įprasinti savo kelionę į tiesą, laisvę ir šventumą. Nusidėjėliai atgailos darbais ruošėsi atgauti

krikšto nekaltumą, išgryninti savo širdį nuo pasaulio tuštybių. Jų atgaila būdavo ilga ir sunki. Prieš Velykas, Didįjį Ketvirtadienį, jie susitaikydavo su Dievu ir Bažnyčia atgailos sakramente.

Mūsų kasdieniniai skausmai, nusiminimai, apsvylimai, pasninkas ir panašūs atgailos darbai neprilygsta savo griežtumu praėjusių šimtmečių baiminančioms atgailoms. Bet visuomet prisiminkime, jog mūsų atgailą, kaip ir kitus veiksmus, įprasmina Išganytojo malonė, kuri vienintelė padaro juos prasmingus bei vertingus Dievo akivaizdoje. Todėl mūsų atgailos veiksmai, nors ir mažiau, turi kilti iš didelės meilės Dievui ir mūsų Išganytojui Jėzui Kristui. Mes atgailaujame, nes esame nusidėjėliai. Bet Dievo meilė visuomet yra atgailojančio krikščionio varomoji jėga.

Šį mėnesį popiežius ragina mus pasimelsti, kad tikintieji persiimtų liturgine gavėnios

dvasia. Tai yra kvietimas sekti Kristų ir Bažnyčią. Kristus ruošėsi savo apaštalavimui, pasninkaudamas ir meldamasis 40 dienų ir naktų. Bažnyčia seka Išganytojo pavyzdį, įsteigdama gavėnios laiką atgailai ir maldai.

Bažnyčią sudaro nariai, pilni žmogiškų silpnybių ir nuodėmingų palinkimų. Psninkas ir atgaila yra būdas atsilyginti už savo nuodėmes, atgauti malones ir net dalyvauti pasaulio išganyme bei jo veido atnaujinime. Ypatingai šiandien ši atnaujinimo ir atnaujinimo dvasia yra reikšminga. Šv. Tėvas ir Visuotinis Susirinkimas kviečia visus krikščionis ištikimai atspindėti Evangelijos mokymą savyje ir taip parodyti pasauliui gražų Bažnyčios veidą, kuris rodytų žmonijai kelią į vienybę, meilę, sugyvenimą.

Gediminas Kijauskas, S. J.

JAVNYSTĖS AIDAS

ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNIMO PIRMOJO SUVAŽIAVIMO NUTARIMAI

(Pastaba: čia pateikiamos nutarimų ištraukos. Pats suvažiavimas aprašytas pereinamos savaitės Mūsų Lietuvoje.)

JAUNIMO SAJUNGOS REIKALU

Suvažiavimas steigia Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungą ir Jungtinių Amerikos Valstybių Lietuvių Jaunimo Sąjungą. Sąjungų kūrimasis remiamas Lietuvių Bendruomenės organizacine struktūra, o jų veikla sąlygojama LB valdybų teikiama finansais.

Ne mažiau kaip penki Sąjungos nariai gali steigti sąjungos padalinį.

Sąjungų padaliniai įpareigojami šaukti kasmetinius pasitarimus su jų geografinėse ribose veikiančiais jaunimo vienetais.

VIETINĖS VEIKLOS REIKALU

Suvažiavimas ragina jaunimo organizacijas skatinti savo veikėjus jungtis į bendruomeninį darbą.

Suvažiavimas skatina jaunimą priklaudyti lietuviškoms parapijoms ir dalyvauti jų veikloje. Kur tokių parapijų nėra, rūpintis lietuviškoms pamaldomis artimiausioje parapijoje.

Suvažiavimas rekomenduoja imtis iniciatyvos platinti lietuviškas knygas, plokšteles, spaudą ir kt. arba sudaryti keliaujantį vieneta, kuris aptarnautų mažas kolonijas—finansams sukelti; kreiptis į vietinių organizacijų vienetus, miesto savivaldybes, kitas etnines bendruomenes arba patiems įsigyti jaunimo kambarius; organizuoti socialinio ir kultūrinio pobūdžio sueigas, reikštis bendroje lietuvių spaudoje ir vietinėse radijo bei televizijos programose, burtis į bendrą veiklą su kitom etninėm grupėm, remti pastangas kurti lietuviškus židinius bei lietuviškus kaimus," skatinti burtis į bendrus vasarviečių rajonus.

BENDROJI JAUNIMO VEIKLA

Siūloma organizuoti studijines vasaros stovyklas, kuriose būtų sudaryta aplinka intensyviai tobulinti lietuvių kalbą ir gilintis į liuanistinius klausimus specialistų priežiūroje

Siūloma su S. Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimais ruošti kasmetines studijų dienas.

Suvažiavimas siūlo įvairiose vietose ruošti paskaitas ir simpoziumus gyvenamo krašto kalba, tuo suteikiant progą lietuviškai nekalbančiam lietuvių jaunimui pasireikšti ir būti įtraukiamam į veiklą.

Siūloma sudaryti komitetą (Clevelande), kuris palygintų ir vertintų paskirų vietovių informacijas apie Lietuvą ir lietuvius.

AUKŠTOJO MOKSLO REIKALU

Lietuvių jaunimas skatinamas siekti aukštojo mokslo tokiose srityse, kurios yra susijusios su plačiosios aplinkos visuomenės įtaigojimu (pvz., teisė, žurnalistika, radijas, televizija ir kt.)

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO TREČIOJO KONGRESO REIKALU

Suvažiavimas sutaria, kad Pasaulio lietuvių jaunimo trečiasis kongresas (III PLJK) pagrindinį dėmesį skirtų susipažinimui su dabartine Lietuvos padėtimi ir konkrečiais darbais turėtų papildyti lietuvių tautos kultūrinį ir politinį lobyną. Suvažiavimas siūlo:

a. išleisti specialias „Pasaulio Lietuvio“ ir „Pasaulio Lietuvių Jaunimo“ laidas, kuriose būtų sutelkta kaip galima daugiau informacijos apie dabartinį Lietuvos gyvenimą (politinį, kultūrinį, religinį, ekonominį ir socialinį) ir, kad būtų apibudinti pagrindiniai lietuvių tautos kultūriniai pasireiškimai. Šios laidos turėtų būti išsiuntinėtoms visiems dalyviams prieš Kongresą.

b. skatinti kultūrinę kūrybą, ypatiną dėmesį kreipiant į jaunuosius kūrėjus, kurių darbo vaisiai būtų parodyti III PLJK metu.

Suvažiavimas ragina III PLJK rengėjus ir būsimus dalyvius neatidėliojant jam ruoštis.

Cleveland, JAV, 1973.XII.28-31

SKAITYTOJAI RAŠO

O Alberto e Eduardo gostaram muito, como foi o 1º acampamento tudo foi novidade.

O Alberto gostou da comida pois êle não come feijão e lá êle disse que não precisou nem comer o caldo.

Eugenia Greičius

Eles gostaram imensamente e pretendem voltar futuramente.

Afonso e Helena Karavisch

Local excelente.

Como primeira experiência as minhas duas filhas sentiram-se muito felizes e encantadas com tudo, apesar do tempo não ter sido favorável.

Descreveram os passeios, danças, cantos, brincadeiras e diversos acontecimentos que para elas foram muito agradáveis.

João Juciukonis

SOBRE AS ELEIÇÕES

Muitos ouvem falar em "Bendruomenė", mas não sabem o seu significado. Isto aconteceu também com nós.

Pouca gente sabe, mas todos os lituanos e seus descendentes fazem parte da Comunidade Lituano Brasileira, que por sua vez é filiada à Comunidade Mundial Lituana, com sede nos E.U.A.

Essa organização tem muitas funções importantes. Talvez a principal seja a de unir todos os lituanos do mundo livre e assim lutarmos pela independência da Lituânia.

Além disso, promove atividades culturais e sociais, presta assistência aos necessitados, fornece bolsas de estudos aos estudantes, etc.

Se você tiver mais de 18 anos, poderá votar e assim colaborar conosco.

Procure conhecer os candidatos do Conselho Deliberativo e Fiscal. Escolha 15 para o primeiro e três para o segundo, e deposite seu voto até dia 17 de março, dia das eleições.

As eleições são feitas de dois em dois anos. E para a gestão de 1974 a 1976 muitos candidatos são da juventude, que assim colaborarão para a renovação de idéias. E para você que é jovem e sempre reclamou que só as pessoas mais adultas tomavam parte das deliberações, não poderá se abster de votar nelas.

Teresa Jočys e Helena Bareišis

QUARTO DIA DE ESTUDOS DO CONGRESSO

DATA: 24 de março de 1974 INÍCIO: 10 hs.
LOCAL: Suarão, SP TÉRMINO: 19 hs

PROGRAMA:

- 1) Objetivos do III Congresso
- 2) Reunião dos representantes da Argentina, Uruguai e Brasil em Porto Alegre em abril, dia 12-13 para discutir problemas relativos ao Congresso.
- 3) Relatórios de todas as reuniões das comissões transporte, finanças, turismo, organização geral, etc. Isto é muito importante para começarmos a fazer o arquivo da secretaria.
- 4) Planejar como podemos obter a participação dos mais adultos para o Congresso.
- 5) Outros assuntos.
- 6) Haverá missa e tempo livre para a praia.

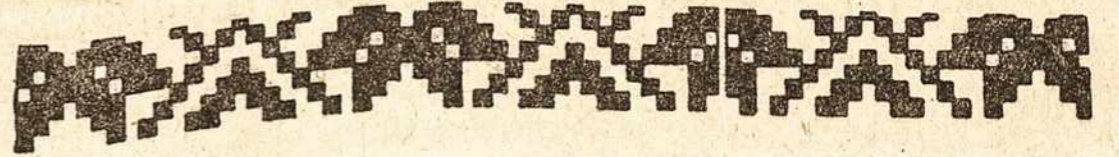
OBS: Todos podem participar.

Cada qual trazer seu lanche.

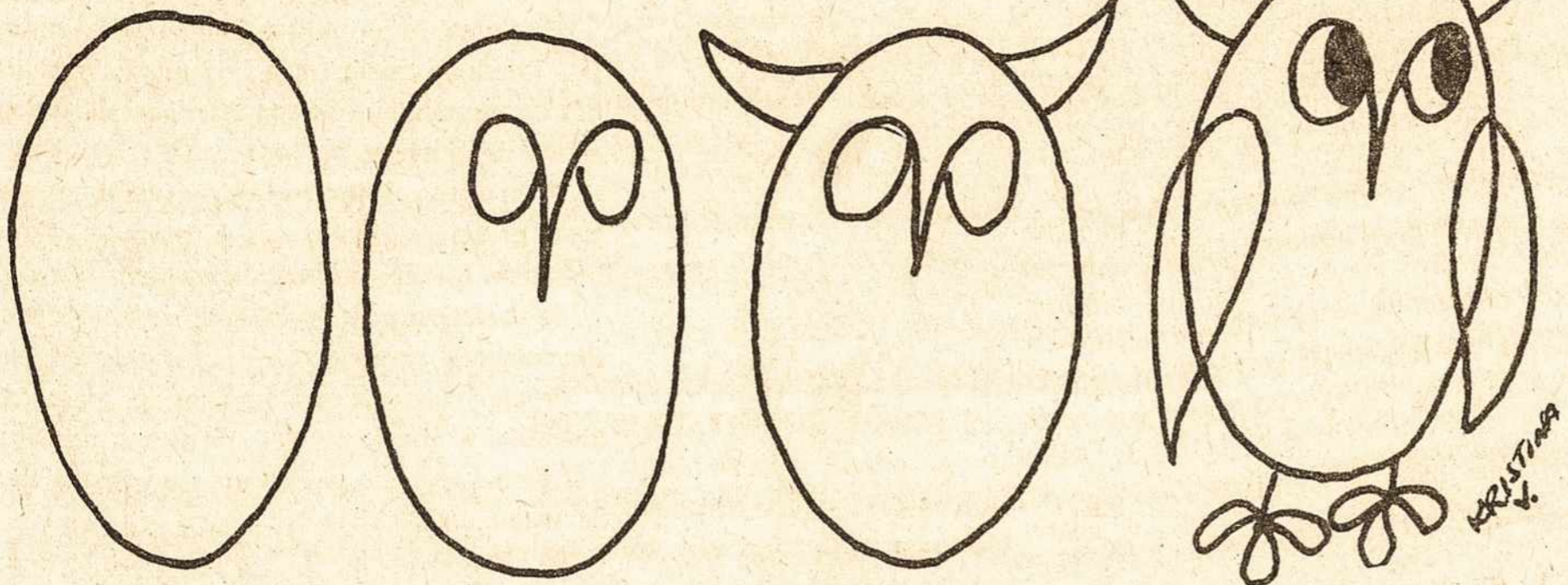
KETVIRTOJI JAUNIMO KONGRESO STUDIJŲ diena įvyks kovo 24, Suarão mieste. Pradžia 10 v., pabaiga 7 val. vak. Kiekvieno prašoma atsivežti savo maistą tai dienai. Bus šv. Mišios ir laiko pasimaudyti.

PROGRAMA: III PLJK tikslai; trijų kraštų atstovų pasitarimo Porto Alegre (balandžio 12-13) programos sudarymas; komisijų pranešimai; komisijų sudarymo planas; kitie reikalai.

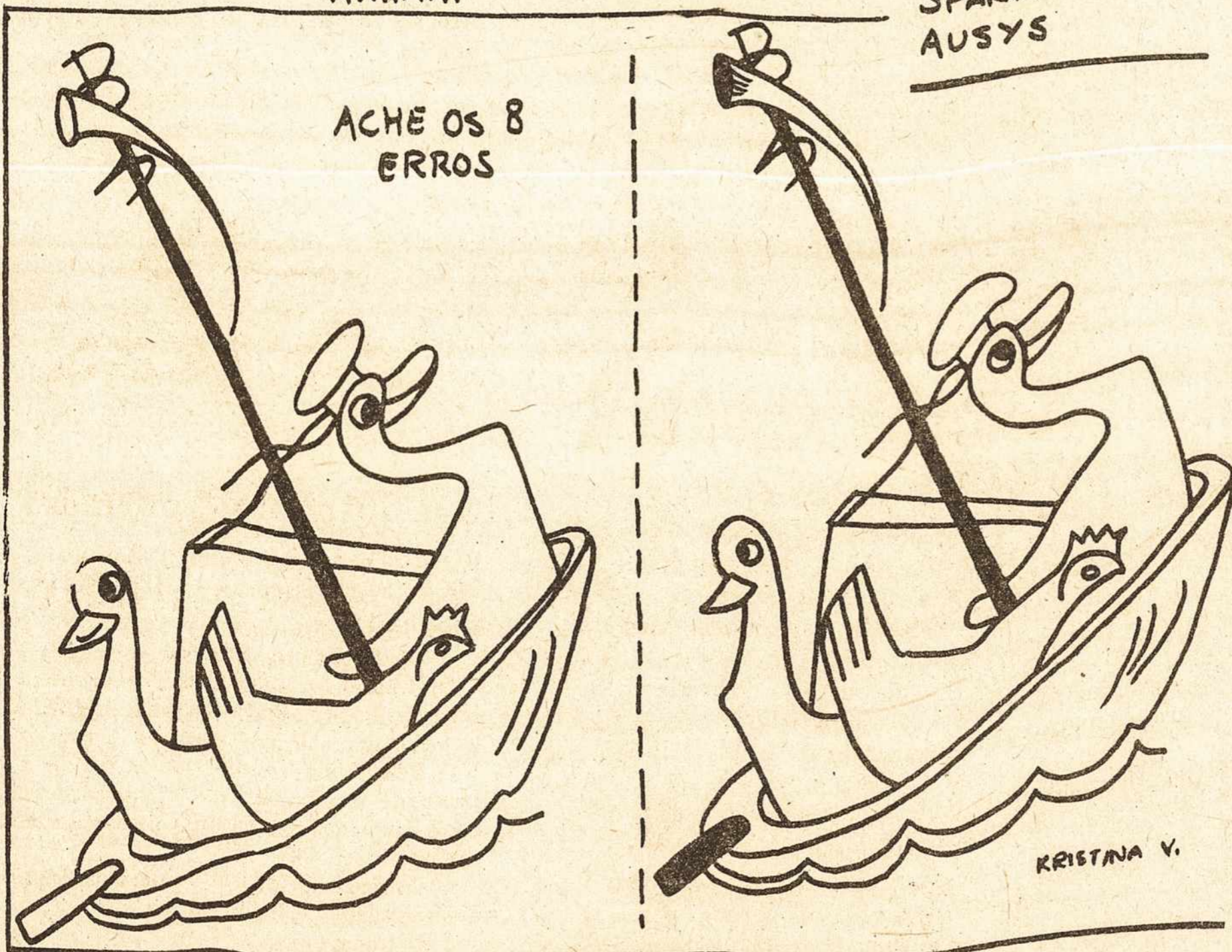
Mūsų Lietuva Mažiesiems

Išmok piešti pelėda

1 KIAUŠINIS 2 PRIEKI-
AKINIAI 3 KAŽKAS ŽVAI-
RUOJAI NELIPŠNIAI 4 JAM IŠ SALIŲ
SPARNAS IR
AUSYS

ACHE OS B
ERROS

KRISTINA V.

GIMTA ŠALIS

Dažnai man kalbėjo
Tėvelis ir Mamyte
kur aš mažas išvydau
pasaulio šviesybę.

Kad už jūrų marių
giliųjų vandenėlių
ten brangi mūsų Tėvynė
ten Lietuvos šalele

Nuo jaunos kūdikystės
klajūnu likau,
dėl žiaurojo pavergėjo
benamis palikau

Dėkingas aš Tėveliui
ir brangiai Mamytei,
kad mane užaugino
Dievui ir Tėvnei

Kad pamilau jos kalbą
ir lietuvišką raštą,
kad galiu pasiskaityti
apie gimtąjį kraštą

Kad graži mano gimtinė
prie Baltijos jūros
ten darželių kvėpi
lelijos ir rūtos

Lankų gėlių margumas
Tėvynės meilė žadina
o berželis svyronele
savo kvapumu sustiprina

Ten pakeles smutkėliai
žmonėms kelia rodo
ten nuo amžių proteviai
už laisvę kovoi

Duok, Dieve, sulaukti
laisvės aušros Tėvynėi,
sugrįžus pasiaukoti
jos ateities gerovei.

A. Bražinskas

Vila Bonilha, SP

DO BASTYS

IRUTĖ ir KESTUTIS

113 72

LITERATŪRA • DAILĖ • MOKSLAS

Lituanistika Stockholmo konferencijoje

S. m. birželio 8-11 d. Stockholme įvyko tarptautinio masto studijų apie Pabaltijį konferencija, apie kurios bendrąjį pobūdį savo skaitytojus jau esame informavę birželio 23 d. "Draugo" kultūrinio priedo puslapiuos. Ši kartą pateikiame dar ir daugiau, ypač lituanistiką liečiančių, anos konferencijos detalių. Konferenciją ruošė 1970 m. Stockholme įsikūręs Baltistika Institutet (The Baltic Scientific Institute in Scandinavia). Ši konferencija yra antroji, pirmoji labiau vietinio pobūdžio, įvyko 1971 birželio 4-6 d. Stockholme.

Šią antrąją studijų konferencija Sheraton viešbutyje atidarė Instituto pirmininkas latvis dr. Bruno Kalninč. Konferenciją pasveikino švedų švietimo ministerijos atstovas I. Bekeris, The Association for the Advan-

cement of Baltic Studies pirmininkas latvis Edgar Anderson ir pabaltiečių-vokiečių istorikų vardu dr. Taube. Pirmosios dienos pilnatis sesija vyko Sheraton viešbučio sidabrinėje salėje. Po pirmosios dienos posėdžių konferencijos dalyviai buvo priimti Stockholmo miesto vadovybės gražiojoje miesto rotušėje (City Hall). Paskiau konferencija vyko Haesselby pilyje netoli Stockholmo. Pilis yra padovanota švedų vyriausybei ir yra skirta Skandinavijos kultūriniam reikalams.

Ši antroji konferencija buvo didelės apimties. Joje be švedijoje gyvenančių pabaltiečių mokslininkų, dalyvavo atstovai iš JAV, Kanados, Australijos, Anglijos, Vokietijos, Šveicarijos, Prancūzijos, Vengrijos. Paskaitos buvo suskirstytos į keturias grupes — bendresnio pobū-

džio paskaitos buvo skaitomos pilnatis posėdžiuose, o kitose trijose specialiose grupėse: kalbotyros-literatūros, istorijos ir socialinių-politinių mokslų. Paskaitų buvo ištiesa galybė — 72. Jose buvo paliesti įvairūs minėtų mokslinių šakų klausimų aspektai. Kiekybiškai dominavo latviai. Iš lietuvių tebuvo tik septyni paskaitininkai, iš kurių šeši dalyvavo patys, o septyntasis, geriau septintoji — prof. Janina Reklaitienė, University of Illinois, pati nedalyvavo, bet jos paskaitą "Morphophonemic and other Factors in Linguistic Change" perskaitė prof. Levin. Iš lietuvių dalyvavo: prof. Anatole Matulis, The University of Wisconsin — Green Bay, dr. A. Gerutis iš Berno, Šveicarijos, prof. R. Mišūnas iš Williams College, kun. dr. R. Krasauskas, Lietuvių ka-

talikų mokslų akademija, Roma, dr. K. Čeginskas, Uppsala ir univ. lektorius J. Lingis, Stockholmo univ. Be to konferencijoje, tiek lietuvių, tiek konferencijos dalyvių maloniam nustebimui, dalyvavo ir vyskupas A. Deksnys, lydymas prelato P. Celiešiaus.

Iškilmingoje atidarymo pilnatis sesijoje pirmasis iš lietuvių savo paskaitą skaitė A. Matulis apie "Alexander Solzhenitsyn and the Baltic National Circle" Birželio 10d. pilnatis sesijoje skaitė A. Gerutis apie "Einige Aspekte des sowjetischen Federalismus", kalbotyros ir literatūros sekcijoje, be jau minėtos Reklaitienės paskaitos, skaitė

(Tęsa 8 psl.)

PER SPAUDĄ Į LIETUVOS LAISVĘ. O LAISVEJE TIKROJI SPAUDA!

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

Stefanija Rūkionė

(Tęsa iš praeito Nr.)

Kolchozas turi ir vieną kombainą, bet iš jo daug nelaukiama. Kombainų piauna arčiau kaimo ir sausesnėse dirvose. Gera dirbti tuo gigantu, nes nupiauna ir iškulia javus. Lieka tik grūdus arpuoti ir džiovinti. Tik visa bėda, kad jis piauna, piauna ir sugenda. Tada mechanikai taiso kelias dienas, tupinėja apie mašiną ir pagaliau pareiškia, kad reikia kokios naujos dalies.

KULISTANE

Sugedusios dalies be rajono ar apygardos MTS negausi. O ta stotis už pustručio šimto kilometrų ir tokiais blogais keliais ten skubiai nenuvažiuosi. Dažnai tas kombainas į klimsta dirvoje ir lieka visai rugiapiūtei į klimpęs stovėti. Rusiški kombainai tik spaudoje pasigirti, kad pas mus visi darbai mechanizuoti o ne praktiškam darbui dirbti.

Eidamos kulistanan, neužmirštame ir pasiganyti. Patenkintos, kai pakelėje randame ropių ar turnepso lauką. Prisiraunam ir visos eidamos graužiame ropes. Efremovna šluosto ropę į žolę ir plačia rusiška burna keikiasi. Jos veidas seniai yra matęs muilą, pageltes ir pajuodes. Sunku net ir amžių atspėti,

nes čia visos moterys atrodo dešimčia metų vyresnės.

Jai iš akies galima duoti keturiasdešimt metų, bet dar pajėgia dirbti sunkiuosius darbus ir turi šunišką apetitą. Trenkė ropę į kelmo kraštą, perskėlė pusiau, kremta vidurį gumbo ir pašnibždomis niurna:

— Tai prigyvenom, kad ir paėsti nėra ko. O tie velniai čia atvažiavę gerai pripus. Jie viską ir suryja. Anksčiau nepažinome jokių kulistanų ir buvome sotūs.

— Dabar apie nieką ir daugiau negalvoji, kad tik kaip nors iškombinavus sočiai pavalgyti, — įsiterpė Froska.

Tai mažutė, liesutė, ruselė, ant kurios vos besilaiko iš maišo pasiūtas sijonas. Veidelis smulkutis, rudas, apkandžiotas uodu ir patinėš. Juodą skudurą užsigaubusi ant galvos, ji visai nepretenduoja į gražuoles.

Taip ir einame, grauždamos ropes ir labai santūriai reikšdamos nepasitenkinimą savo gyvenimu.

— Velniai žino, ką iš mūsų padarė. Esi nei žmogus, bet dar ir ne galvijus. Geriau jau būti neprotaujančiu gyvuliuku — atsiliepė tylioji Marusia, nes ir jai pakarto toks gyvenimas.

Pamažu pasiekėme ir tolimąjį kulistaną. Pėsčiom reikėjo nueiti aštuoniolika kilometrų. Čia visus darbininkus suskirstė grupėmis ir pristatė prie įvairių darbų.

RIGA

Pirmiausia reikia pastatyti grūdams pilti rigą. Dažnai javai piaunami arba perspėję arba apyžaliai. Laiku atlikti ūkio darbus, kaip dirbdavo pavieniai ūkininkai, vis dar nepa-

vyksta ir greičiausiai niekada nepavyks, nes mažai darbininkų ir tie patys labai nenoriai dirba. Stinga arklių. Prasti darbo įrankiai. Kolchozas turi tik kelias apgedusias mašinas. O kam jau tais darbai labai rūpintis, kada ant popieriaus viskas vyksta planingai ir nustatytos normos „viršijamos.“

Riga tai savotiška daržinė, tik jau labai paprasta ir primityviška. Pastato kartis ir jas viršūnėmis suremia. Prie tų karčių skersai prikalta grebėstus. Vinių nėra, tai jas pavaduoja susuktos karklių ar akacijų vytelės. Stogą apdengia traknais šiaudais. Kad riga gražiau atrodytų, pasišiaušiusius šiaudus apgrėbsto grėbliais. Pati kraiga, kad vėjai stogo nenuplėštų, sutvirtina surištais karklais, alksniais ar akacijomis. Rigos galus akiai užtaiso ir tik vienoje vietoje palieka skylę, kuri užkemsama šiaudais.

Rigą statėme penkiese. Mums vadovavo senas rusas, kuris buvo gerai susipažinęs su tos statybos gudrybėmis. Jis mums nurodinėjo, ką ir kaip turime dirbti. Šį tą dirbinėjo ir pats meistras. Ypač jis mėgo pakalbinti jaunutę moldavę Marilką. Graži buvo mergaitė: tamsios ilgos kasos, didelės juodos akys, skaisčius apskritas veidukas.

Ji labai mažai suprato rusiškai, į viską žiūrėjo gan vaikiškai ir gautais dvidešimt penkeriais metais mažai rūpinosi. Matyti, kad seniokas Borisovičius jos gailėjosi, nes kartais palinguodavo galva ir tardavo:

— Chvatiš gore — užteks vargo. Dar visko pamatysi.

"Žaiskim ieškojimą" pasitinkant

Živilės Bilaišytės debiutas

(Draugas)

MIRGA ŠEREPKAITĖ

Živilė Bilaišytė, ŽAISKIM IESKŪJIMĄ. Eilėraščių. "Mažosios bibliotekos" serijoje išleido Pedagoginis lituanistikos institutas Chicagoje 1973 m. Redagavo A. Dundulis. Viršelį piešė Danguolė Stončiūtė. Mecenatai — Chicago Aukštesniosios lituanistikos mokyklos 1972-1973 mokslo metų abiturientai.

*Oi, vargas, vargas, jei jūsu lygtys
Neišrašytos juoda ant balto,
vargas, jeigu įstatymai
nenukalti iš akmenis.*

Gyvenimas — ieškojimas vidinio savęs, kuris slypi už logikos, už apsvaigusiu minių šauksmo, už jau išmindyto kelio. Konkretaus atsakymo nėra — mintys sukasi užburtu ratu, kaip "žalčiai įsikanda uodegas — ritasi, ritasi..."

Živilė Bilaišytė

Tokie įspūdžiai, paskalčius Živilės Bilaišytės poezijos rinkinį "Žaiskim ieškojimą". Net šio rinkinio pavadinime matyti poetės noras pasitraukti iš ellinio žmogaus gyvenimo, grįžti į jauną pasakišką būtl. Atsiveria simbolių pasaulis: angelai, saulė, migla, šešėliai. "Veidrodžiai verkia", "vaizduotė minkštom letenom vaikšto", "saulė atverčia knygas". Simboliai darniai rišas. Živilės poezijoje jaučiama

tyli melancholiška muzika. "Mozaikos" eilė. skaitome:

*Sūrios skeveldros žiauriai
žeidžia pirštus.
Dėstome
verkiančius akmenis
vargo mozaikoje.*

Šlame eilėraštyje ir kituose simboliai kuria skaitytojui pavelslį, kurį jis ne tik mato, bet girdi ir jaučia. Skaitydamas šią poeziją, sukurtam vaizdui pasiduodi, kaip, atrodo, ir poetė jam buvo pasidavusi, ir ji išgyveni. Vaizdo grožis protu nepagaunamas.

Rinkinyje nėra griežtos eilėdaros. Eilėavimas laisvas. Kai kuriuose eilėraščiuose vienas posmelis klausia, o sekantis atsako, arba trys kreipiasi, o ketvirtas paaikškina.

Poetės žodynas spalvingas, nekasdieninis. Gausu epitetu ir prozopopejų: gėlės purpurinės, aklas sniegas, kvatoja obuoliai, verkia veidrodžiai. Lietuvių kalba gryna ir tiksli.

Eilėraščiuose aiškios dvi temos — laiko viešpatavimas ir vidinio pasaulio svarba. Laikas — visavaldantis ir amžinas. Laiko figūra pasikartoja daugelyje eilėraščių:

*Kur mes dingsime, kur eisime,
Kaip ilgai žaisime — sniegas
nutirpo.*

*Tako gale šypsosi
ikūnytas laikas.*

*Laiko apskritime
atsikartoju neįveikiamai.*

*Laikas neatsisuks —
klajonė tęsiama toliau.*

*O mes vis mėtome obuolius,
Kad akys šypsotųs
ir gyventų užburtame sode
po Laiko sparnais.*

Nors eilėraščiai labiau melancholiški bet nenusigręžiama ir nuo vilties. Eilėraščių "Lauksiu" baigiasi:

Lauksiu tavęs,

LITUANISTIKOS INSTITUTAS (iš 7 psl.)

J. Lingis apie "Neue Elemente und ein Inhalt der alten litauischen Volksbrauche", istorinių mokslų sekcijoje skaitė R. Mišūnas apie "Gustav III and Lithuania, Plans for a Swedish Monopoly of Palanga in 1790", socialinių-politinių mokslų sekcijoje kalbėjo K. Čeginskas apie "Bevoelkerungszahl und Gebietsveraenderungen in Litauen 1939-50" ir R. Krasauskas apie "Die katholische Kirche in Litauen seit 1940".

Be lietuvių paskaitininkų, lituanistinėmis temomis kalbėjo ir kitų kraštų mokslininkai: prof. W. R. Schmalstieg, The Pennsylvania State University, apie "Some Thoughts on Old Prussian", prof. J. F. Levin, University of California, River-

side apie "Nationalization in Lithuanian: Rules and Realism", prof. D. Robinson, The Ohio State University apie "The Phonology of Slavic Loanwords in Lithuanian" ir dr. James D. White, University of Glasgow apie "Scotish Lithuanians and the Russian Revolution". Ir kitose paskaitose buvo daugiau ar mažiau paliesta ir Lietuva, ypač Švedijoje gyvenančio estų kilmės aktyvaus žurnalisto Andres Kueng paskaitoje uždarojoje pilnatie sesijoje "The Baltic States Today". Iš lietuvių posėdžiuose pirmininkavo Lingis (paskutinėje pilnatie sesijoje) ir A. Matulis (paskutiniame kalbotyros-literatūros sekcijos posėdyje).

Konferencijos lietuviams paskaitininkams ir minėtiems užsieniečiams mokslininkams skai-

D. TARABILDINĖ

SAULĖS DOVANOS

*o kai nušvis dangus,
pakilsiu vieversiu.*

Živilės Bilaišytės kūryba simbolistinė, bet naujoviška. Nors temos panašios į mūsų žymiojo simbolisto Putino, Živilės simboliai kažkaip jauni, nauji. Kai kurie tokie originalūs, kad ne vienam iš mūsų gal bus ir nesuprantami.

Nors Živilė Bilaišytė rašo, kad ji vaikšto "Mieguistais ritmo žingsniais", bet šiuo rinkiniu ji atėjo tvirtu poezijos žingsniu. Ji sako:

*Kadaise aš tikėjau tarp
tvirtai,
kad žodžiu pavirsti būtų net
smagu.*

Linkėtina jai dar ne kartą pavirsti žodžiu ir poezijai nuolat kartoti "aš tau likau ištikima".

čiams lituanistinėmis temomis birželio 9 d. Lietuvių Bendruomenė Švedijoje suruošė jaukų priėmimą ponų Būgų viloje. Susirinkusiuosius šiltu lietuvišku žodeliu pasveikino Švedijos lietuvių Bendruomenės vicepirmininkas Lingis. Pobūvy, be gero būrelio Švedijos lietuvių, jau minėtų paskaitininkų, dalyvavo ir vyskupas A. Deksnus, prel. P. Celiešius, į Stockholmą neseniai perkeltas Kanados ambasados patarėjas V. Meilus su žmona ir buv. Lenkijos pasiuntinybės Stockholme patarėjas W. Patek, kuris, tarp kitko, konferencijoje skaitė apie "The Internment and Escape of the Polish Submarine 'Przel' from Tallin, 14-18 September, 1939".

Besivaišinant nuoširdų lietuvišką žodį Švedijos lietuviams tarė vyskupas A. Deksnys.
(Draugas), krp.

"Lietuvis budeliams nenusilenkė ir nenusilenks"

Ruso, kalėjusio 3 metus koncentracijos stovykloje, pasakojimas apie lietuvių kalinių heroiškumą

Prieš du mėnesius iš Leningrado išvykęs ir lapkričio gale New Yorką pasiekęs rusas pradėjo ieškoti lietuvių. Jis 34 metų teismininkas. Rusijos demokratinio sąjūdžio (gen. Grigorenko, Pavel Litvinov, Yakir ir kt.) dalyvis, trejus metus atkalėjęs koncentracijos stovykloje.

Radio Liberty centras jam nurodė Vlšką ir Eltos redakciją. Čia jis daugiau kaip tris valandas pasakojo apie koncentracijos stovyklą ir, svarbiausia, apie ten buvusius lietuvius, jų didvyriškumą ir savo su jais draugystę. 1964 m., atkalėjęs trejus metus, jis buvęs paleistas, bet visą laiką susirašinėjęs su stovykloje likusiu savo artimiausiu draugu Vytautu, Antano s., Basčiu. Papasakojo, labai susijaudinęs, maždaug taip:

"Aš pasakoju savo išpūdžius nei kiek jų neperdėjęs ar padailinęs. Mano santykiai su lietuviiais padarė man neišdildomo gilaus išpūdžio. Tai yra nepaprastai tvirto būdo, kieti, užsispyrę, giliai religingi žmonės. Net tokie didžiariusiai nacionalistai, nedalomos Rusijos šalininkai, pripažino lietuvių garbingą elgesį ir jų būdo orumą, kuris sudarė aureolę šiai mažai tautai.

Svarbiausia, noriu kalbėti apie savo artimiausią draugą Vytautą Bastį, arba kaip jį vadinau Vyta. Gražuolis, puikūs veido bruožai, pilkos akys. Tvirto, kieto būdo. Jis buvo draugas, su kuriuo, stovyklos terminologija kalbant, dvejus metus geriau kartu arbata. Arbata stiprią, kokios čia niekas negertų, nes nuo stovyklos maisto visų kalinių viduriai buvę nuolat sugedę ir tokia karšta, stipri arbata buvusi vienintelis išganymas, vaistai.

Provokatoriai

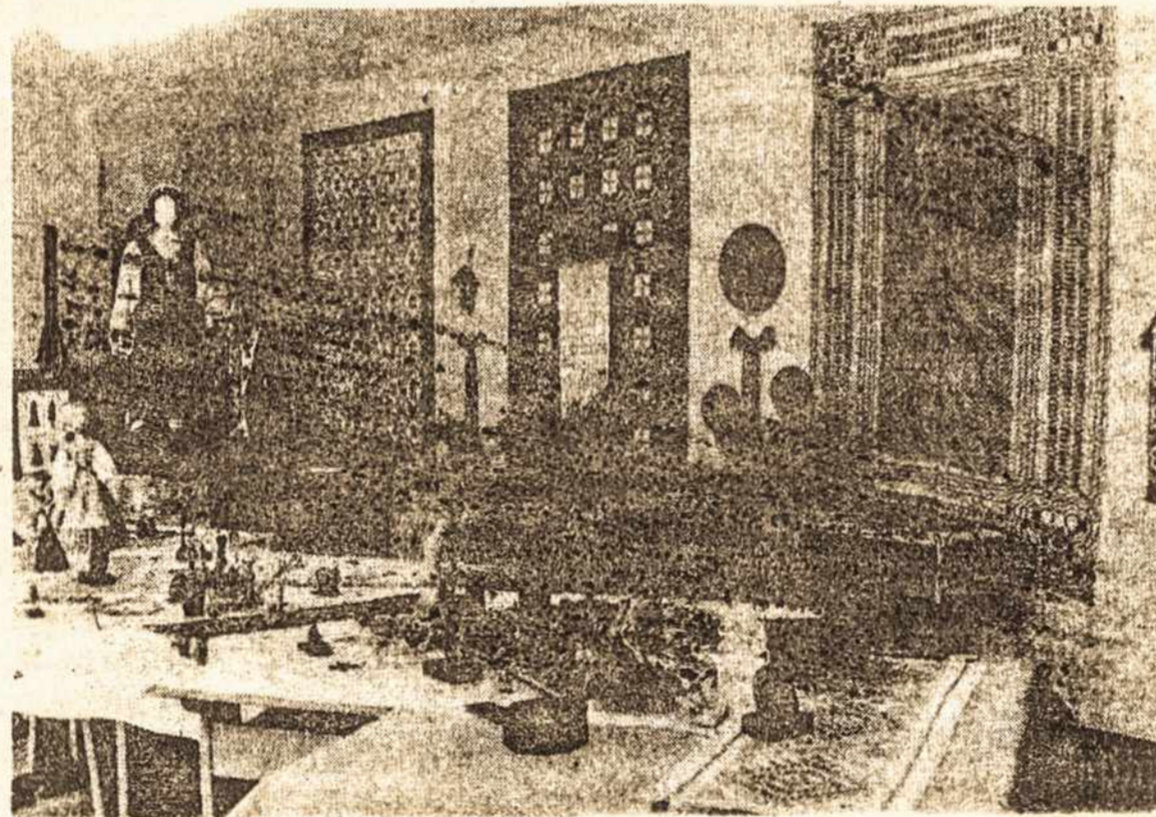
Vytauto tragedija buvusi ta, kad kai lietuvių partizanai, miško broliai, buvo stiprūs, jis buvęs dar mažas berniukas. Kai 1949-1950 buvęs duotas partizanams įsakymas, kas gali įsijungti į civilinį gyvenimą, Vytautas pajuto norą prisidėti prie partizanų judėjimo. Kaip tik tuo metu prie jo prisistatė kažkoks žmogus ir pradėjo kalbinti įsijungti į partizanus. Kad ir labai jaunas būda-

mas, Vytautas buvo atsargus. Jis patikrino jam prieinamais šaltiniais, kas tai per žmogus ir sužinojo, kad tai esąs provokatorius, jau ne vieną įklampinęs. Užsidegęs šventu pykčiu, Vytautas iškasė jo kadais užkastą vokišką Walter revolverį ir septyniais šūviais nudėjo provokatorių. Jam visi siūlė pasakyti, kad jis jį nušovęs apipilėšimo tikslais, tada bausmė būtų buvusi keleri metai. Bet jis atsisakė ir gavo 25 metus, kaip politinis. Jis tada buvo 17 m. ir 6 mėnesių. Jo tragedija buvusi, kad jis norėjo įsijungti į partizanus, kai tas judėjimas jau buvo besibaigęs. Nors yra tikrų žinių, kad mažos partizanų grupės laikėsi miškuose iki 1956 m., Vytautas karštai sakydavo: netikėkit, jei rusai sako, kad patys lietuvių kovojo su partizanais. Tik reguliarios raudon-

nosios armijos ir NKVD daliniai tegalėjo su jais susidoroti.

Taigi, tas jaunas 17 metų gražuolis vyras visą savo jaunystę praleido stovyklose, neturėjo jaunystės meilės, draugų. Kartais dalindavomės savo gyvenimo išpūdžiais: aš sakydavau, kad tokiais ir tokiais metais lankiau aukštesnę mokyklą, o Vytautas atsakydavo, 'o aš buvau Karagandoj'. Kai aš sakiau, kad lankiau universitetą — jis sakydavo, 'o aš buvau tokioj ir tokioj stovykloj' ir t. t. Buvo asketas, pripratino save visai mažai valgyti. Turėjo prisijaukinę katę, kurią nuo savo skurdaus žuvies davinio visuomet atskirdavo gabalėlių. Ji jo laukė pakeliui į darbovietę.

Vytautas ilgai sėdėjo Vladimiro kalėjime, mėgino pabėgti ir už tai gavo dar trejus metus prie-

Tautodailės paroda Vokietijos lietuvių studijų savaitėje.

Petras Pakalnis

KAS NAUJO LENKIJOJE

1970 m. gruodžio mėnesį Lenkijos komunistų partijos sekretorius Gumulka nutarė pakelti maisto produktų kainas ir sukėlė kruviną lenkų pasipriešinimą. Vyrai, moterys ir studentai ruošė demonstracijas darbininkai užėmė kelias imones, o drąsesnieji demonstrantai padegė kelias partijos būstines. Pasipriešinimas buvo nuslopintas tankais, bet partijos lyderiai pamatė, kad Gomulka nesugeba valdyti kraštą. Jo vietoje partijos sekretorium buvo išrinktas E. Gierek, kuris per šeštąjį komunistų partijos kongresą taip kalbėjo saviesiems: „Mūsų politikos pasekmes tu-

rės pastebėti dirbantieji“. Kadangi panašių pažadų lenkai ir ankščiau buvo girdėję, tuos Giereko žodžius jie sutiko abejingai. Tačiau Gierekas savo žodį išlaikė.

Neseniai vienas Lenkijos laikraštis rašė, kad šiemet kiekvienas lenkas gali išleisti 4.500 zlotų daugiau negu Gomulkos laikais (apie 200 dolerių). Mat Gierekas, atšaukęs Gomulkos potvarkius, ėmėsi visiškai kitokių priemonių kelti ekonominę Lenkijos gyvenimą, nuramino maištaujančius darbininkus ir pradėjo modernizuoti Lenkijos pramonę. Šių metų spalio mėnesį Varšuvoje įvyko komunistų partijos pasitarimas, kuriame vyriausybė galėjo pateikti (Tasa 10 psl.)

do. Kalėjime atsisakė vaikščioti į komunistinius subatvakarius, marksizmo pamokas.

Kartu su kriminaliniais

Nuo 1944 iki 1954 metų kriminalinius ir politinius nusikaltėlius laikė kartu, kas nei caro laikais nebuvo daroma. Kriminalistai buvo lyg "administracijos prailginta ranka". Jie buvo didžiausia stovyklų rykštė; užpildinėjo, plėšė, užmušinėjo. Sykią užpuolė, nužudė ir apiplėšė vieną lietuvių. Lietuviai, kurie gyveno susispietusia bendruomene, susiorganizavo ir naktį užpuolė kriminalistų baraką. Buvęs tai klaukus kruvinas mūšis su peiliais ir kitais rankų ginklais. Buvę daug aukų. Bet nuo to laiko lietuvių nebeužkabino. Lietuviai taip gynė savo skurdžią rudosavybę ir gyvybę nuo kriminalistų. Gynėsi ir vlasovcai, vakarų ukrainiečiai ir kiti. Vėliau kriminalistus atskyrė nuo politinių kalinių.

Stovyklos vadovybė ir taip skurdžius maisto daivinius kaliniams vogė. Taip pvz. kalinys turėjo gauti 330 gr. cukraus per mėnesį. Administracija cukraus maišus tyčia pastatydavo greta vandens statinių, kad cukrus sudrėktų ir pasidarytų sunkesnis. Žmogaus niekšybei lageriuose nebuvo ribų.

Kalinys turėjęs teisę gauti vieną 5 kg siuntinį ir dvi po 1 kg banderoles per metus. Bet ir čia administracija stengėsi kiek galėdama sunkinti kalinių gyvenimą. Siuntinių gavimo taisyklės keisdavo nuolat: tai galima siųsti cigaretes, o tabokos negalima; tai atvirkščiai, kai nusiunti cigaretes, pasirodo galima siųsti taboką, o cigarečių ne, ir t. t. ir t. t. Aš tai labai gerai žinau, nes kai išėjau į laisvę, siūsdavau Vytautui siuntinius. Kai kurie jų grįždavo po penkis kartus ir reikėdavo penpakuoti.

Prilygsta pirmiesiems krikščionims

Klaiku pagalvoti, kad esi nu-teistas 25 metams, palaidotas gyvas. Bet buvo žmonių, kurie ir tokiomis sąlygomis nenustodavo vilties, tikėjimo, žmoniškumo. Jų elgesys, mano nuomone, yra herojiškumo viršūnė, prilygstanti pirmiesiems krikščionims.

Vienas toks pavyzdys ypatin-gai įstrigo mano atmintyje. Buvo mūsų stovykloje lietuvis, jau kiek pagyvenęs, paprastas ūkininkas, vardu, rodos, Slapšinskas, irgi Vytautas. Nubaustas 25 metams, atkalėjęs 21-rius. Buvo ramaus būdo, dirbo, stovyklos disciplinai nenusikalto. Į stovyklas laiks nuo laiko atvykdavo (Tasa 10 psl.)

KAS NAUJO LENKIJOJE

(iš 9 psl.)

sekančius įspūdingus davinius.

1. Per paskutiniuosius tris metus Lenkijos pramonė pakilo 33 proc., o žemės ūkis 19 proc.. Tai yra pasaulinis kilimo rekordas. Tame pačiame laikotarpyje Sovietų pramonė pakilo 7 ir pusę procentų, o žemės ūkis pusantros procentu.

2. Algos ir atlyginimai Lenkijoje pakilo 24 proc. Pradėję naują penkių metų planą, partijos lyderiai buvo numatę, kad algos ir atlyginimai kils 18 proc. Taigi, naujoji partijos vadovybė savo tikslą ne tik kad atsiekė, bet jį gerokai viršijo.

3. Visos lenkų tautos pajamos pakilo nuo 749 milijardų zlotų iki 944 milijardų. Šiame jos viršys tūkstantį milijardų zlotų. Nėra ko stebėtis, kad praėjusiais metais Rytų Vokietija ir Čekoslovakija matė tiek daug lenkų turistų, perkančių retas prekes, kad jos turėjo varžyti turistų pirkimo norus. Partijos vadovybė nesitikėjo, kad per paskutiniuosius trejus metus taip aukštai pakils prekyba su užsieniu, namų statyba, akmens anglių pramonė ir gyvulininkystė. Todėl vienas lenkų laikraštis didelėmis raidėmis klausė skaitytojų, ar Lenkijoje įvykęs ekonominis stebūklas. Paklausti apie dabartinę lenkų ekonominę padėtį, 132 darbininkai atsakė, kad ji žymiai pagerėjusi.

Gierekas gali didžiulius savo rezultatais todėl, kad jis, perimdamas iš Gomulkos valdžią, nustatė ekonomijai šias gaires. Pirma, jis užšaldė maisto produktų, butų nuomas ir kitokių reikmenų kainas iki 1974 m. Gomulkos paskelbtas kainų pakėlimas buvo atšauktas. Antra, geros kokybės gaminiams jis skyrė premijas ir leido ūkininkams parduoti maisto produktus kam nori. Ankščiau jie buvo verčiami parduoti valdžiai. Vyriausybė, pakėlus produktų kainas, juos parduodavo liaudžiai. Trečia 40 proc. valstybės kapitalo atsargų buvo investuota gaminti maisto produktus ir 38 proc. smulkiai pramonei. Tokiu būdu žmonės pasidarė sotesni, geriau apsirėdė ir galėjo įsigyti reikalingų dalykų. Ketvirta, Gierekas pašalino užsienio prekybai varžtus, uždėtus Gomulkos. Dabar ketvirtoji dalis Lenkijos prekių gaminama užsienyje įsigytais patentais. Darbštiesiems ir punktualiesiems darbininkams Gierekas skyrė geresnes algas ir premijas. Tokiu būdu pakilo pro-

RELIGINIAME GYVENIME

★ RUMUNIJOS KATALIKŲ PADĖTIS nepasikeitė, nors 1973 m. Paulius VI priėmė privačioje audiencijoje komunistinės Rumunijos prezidentą Nicolas Ceausescu ir tuo reikalu tarėsi. Prieš 25-rius metus Bukarešto nunciatūroje dirbęs a. a. arkiv. Gerald P. O'Hara, Pijaus XII pavestas, slapta konsekravo vyskupais šešis rumunus: mons. Joan Ploscaru, kun. J. Maria Duma, OFM, mons. Adalberg Boros, mons. Dragomir, mons. Juliu Hirtea ir kun. Joseph Schubert. Nė vienas jų viešai ir oficialiai vyskupo pareigų eiti negalėjo, o arkiv. O'Hara 1950 m. buvo iš Rumunijos ištremtas. Šiuo metu trys iš tų vyskupų dar yra gyvi ir, nors žinomi jau kaip vyskupai, bet vyskupiškų pareigų nė vienas viešai eiti

dukcija su sumažėjo tinginiavimai.

Pakilus krašto nuotakai ir pirkimo apetitui, nežinia, ar Lenkija pergyvens kitą ekonominį stebūklą. Mat, pusė milijono lenkų, kurie per paskutiniuosius trejus metus įsigijo šaldytuvą, dabar norėtų pirkti automobilį, o 750.000 piliečių, kurie tuo pačiu metu įsigijo automobilį, norėtų nuosavų namų. Varšuvoje įvykęs partijos lyderių pasitarimas tuo atžvilgiu nieko neprižadėjo. „Mūsų politikos pagrindas“, taip sakė konferencijos komunikatas, „yra ir pasiliks rūpestis, kaip bus galima patenkinti vis augančius ir šakančius piliečių poreikius“.

PASAKOJIMAS APIE LIETUVIUS

(iš 9 psl.)

tam tikros komisijos byloms peržiūrėti, vadinamieji tribunolai. Jie patikrindavo kalinių bylas ir kai kuriuos paleisdavo. Žinoma, reikėjo paduoti malonės prašymą, kuriame buvo toks kabliukas: „Mušuosi į krūtine, gailiuosi, prisipažistu kaltas, Lietuva turi būti Sovietų Sąjungos dalimi“ ir pan. Vieną kartą į stovyklą atvyko tribunolas, peržiūrėjo Slapšinsko bylą ir iškvietė jį. Tribunolo pirmininkas, pulkininkas ir sako Vytautui S. „Na, tai galėtume patį ir paleisti. Tik, žinoma, turėsi mums nusilenkti“. Slapšinskas ramiai išklaušė ir taip pat ramiai atsakė: „Aš būdams niekad nesilenkiu ir nenusilenkiu“. Tribunolas buvęs pritrenktas.

O tribunolo sprendimas atleisti kalinį reiškia, kad jis gali eiti kur nori ne po metų, ne po mėnesio ar net savaitės, bet čia pat po valandos kitos, kai ant jo bylos padėtas užrašas „osvobodit“

negau. Vysk. Duma, 76 m., eina vi-karo pareigas Turguliu miestelio parapijoje, vysk. Boros, spėjama, gyvena kažkur Timisoara mieste, o vysk. Ploscaru, 62 m., nors Pauliaus VI paskirtas Lugoje vyskupijos auziliaru, negauna valdžios leidimo toms pareigoms eiti.

★ KATALIKŲ BENDRIJA KOMUNISTINĖJ KINIJOJ esanti nušluota nuo žemės paviršiaus, anot Vatikano misijų žinių agentūros „Fides“. Visos šventovės panaikintos ir naudojamos kitiems tikslams, išskyrus Pekinge esančią šventovę diplomatom ir užsienio prekybininkų kolytelę Kantone. Nei vyskupai, nei kunigai niekur viešai nesirodo, nors tarp pabėgėlių į laisvę pasitaiko vienas kitas kunigas ar seselė.

★ KONTEPLIATYVIŲJŲ VIENUOLIŲ NARIAI sudaro tik dešimtadalį visų Prancūzijos vienuolių, tačiau statistika rodo, kad paskutiniuoju metu du trečdaliai stojančių į vienuolynus pasirenka kontempliatišias vienuolijas. Tai, anot vienuolių viršininkų generalinio sekretoriaus kun. Jean François Barbier, aiškiai rodo maldos dvasios atgavimą Prancūzijoje.

★ FUJEN KATALIKIŠKASIS UNIVERSITETAS Taipei mieste, laisvojoje Kinijoje, atšventė savo dešimtmetį. Tas universitetas buvo numatytas steigti Pekinge, bet, komunistams užėmus kraštą, planas liko neįvykdytas. Vis dėlto Jonas XXIII skatino iš Nanking arkivyskupijos išvytą karlinolą Paul Yu Pin tą universitetą steigti Taipei mieste ir tam reikalui davė \$100.000. Paskui daugiau kaip milijoną dolerių universiteto steigimui atsiuntė kard. Richard Cushing, ir taip universitetas pradėjo

— atleisti. Ir vis dėlto man neteko pačiam girdėti, kad lietuviai būtų padavę malonės prašymus.

Visa lietuvių grupė, apie 60 žmonių, iškilmingai šventė Kalėdas ir kitas didžiąsias šventes. Ilgą laiką prieš tai taupė maistą, užtat išskeldavo tikrą „puotą“. Visuomet būdavau lietuvių kviečiamas į tas šventes.

Senesnės kartos lietuviai moka dirbti. Dirba ramiai, nesi-stengdami „perestantsa“ — per-sistengti. Tačiau jauni lietuviai, išaugę sovietinėje tvarkoje, kuriuos teko matyti stovykloje, jau nebemoka, negali ir nemoti dirbti.

Ten buvo ir S. Kudirka

Maždaug prieš dvejus metus iš Mordovskaja Respublikos stovyklos, kurioje buvo pasakotojas, buvęs ir Simas Kudirka. Ta stovykla yra 500 km. nuo Maskvos, pelkėtos vietos, vėsios vasaros, daugybė uodų. Vietos labai žuvingos, puikios medžioklės, tad Maskvos pareigūnai labai dažniai atvyksta „tarnybos reikalais“ — pamedžioti ir pažuvauti. 1914

savo darbą su 400 studentų. Dabai universitetą lanko 9,000 studentų. 10% jų yra katalikai. Teologijos fakultetui vadovauja jėzuitai, o kitose fakultetuose darbuojasi Dieviškojo žodžio vienuoliai ir pasauliečiai kunigai.

★ KUN. WALTER J. MILLER, SJ, buvęs Vatikano observatorijos vedėjo asistentas ir Fordhamo universiteto pagrindinis astronomas, mirė Niujorke nuo širdies smūgio, sulaukęs 69 m. amžiaus. Jis turėjo astronomijos daktaro laipsnį, gautą Harvardo universitete, ir specializavosi pulsuojančių žvaigždžių stebėjime. Jis buvo pagarsėjęs savo žiniomis apie Cygnus — Paukščių Tako „Gulbės debesį“, nes yra padaręs net 2,500 tos žvaigždžių sistemos nuotraukų, kurių kiekvienoje galima priskaičiuoti arti 600,000 žvaigždžių.

VARŠUVA. — Lenkų kompozitorius Edward Bury sukūrė simfoniją, dedikuotą popiežiaus Jono XXIII garbei jo mirties dešimtųjų metų ir jo pagrindinės specialios enciklikos „Pacem in terris“ sukakties proga. Simfoniją pirmą kartą atliks centrinis Varšuvos choras ir simfoninis orkestras.

★ Anglikonų Bendrijos pasauliečiai ir dvasiškai išsiskiria savo pažiūromis į galimą susijungimą su kitais krikščioniškais vienetais. Pasauliečiai, užklausti su kuriais krikščionimis turėtų pirmiausia jungtis, atsakė: pirmiausia su kongregacionalistais, paskui baptistais, presbiteriniais ir tik tada su katalikais. Už susijungimą su katalikais iš jų pasisakė 57.85%. Iš kitos pusės, anglikonų dvasiškių net 87.7% pasisakė už susijungimą pirmiausia su katalikais ir tikrai 27.7% pasisakė už susijungimą su kongregacionalistais.

metais čia buvus austrų belaisvių stovykla, tad kur tik kastuvai pakelia žemę, randami kaulai, kartais dokumentai, buteliai su rašteliais ir pan. Sargybiniai, it vanaagai, seka ir viską tuoj atima.

Maždaug prieš dvejus metus iš Mordovskaja Respublikos stovyklos, kur buvęs ir Simas Kudirka, visus perkėlė į

618810 Penmskaja obl.

Čusovskoj r-n

st. Bcesviatskaja

yčr. UT 389 / 35-3

Kiek žinau, Vytauto tėvas yra žuvis, o motina 80 metų amžiaus. Su Vytautu paskutinį kartą mačiausi 1964. Kiek žinau, Vytautas neturįs giminių, o kalinys, apie kurį niekas iš laisvės nesiteirauja ir nesirūpina, yra beteisus. Kiekvienas dėmesys iš šalies, užstojimas ir siuntiniai bei laiškai jau verčia stovyklos administraciją su juo skaitytis. Patariu rašyti Vytautui daugiau laiškų ir juos siųsti apdraustus“.

Tai trumpa santrauka to, ką Eltos redakcija išgirdo iš malonaus svečio. (E.)

GALVOS SKAUSMAS

Galvos skausmas yra tik simptomas — liga turi būti susekta norint, tinkamai gydant, palengvėjimo susilaukti.

Mediciniška tiesa

Galvos skausmas yra pats dažniausias simptomatinis negerumas, varginąs gydytoją lankančius pacientus. Jis kankina daugiau kaip 50 proc. pacientų, atveriančių gydytojo duris. Pats sa vyje galvos skausmas nėra liga. Tai tik ženklas—simptomas. Ji sukelia daugelis negerovių. Dar yra viena aplinkybė, kurioje galvos skausmas yra vienas dalininkų: tai migrena. Jai galvos skaudėjimas yra būdingas dalykas. Medicinoje grupiniai negerumai vadinami sindromu. Migrenai būdinga grupė negerovių, jų tarpe galvos skausmas pirmu smūku groja.

Galvos skausmo sudėtingumas ir dažnumas sudaro nemažą medicinišką sunkenybę. Galvos skausmo tinkamas diagnozavimas ir gydymas nėra kiekvienoje vietoje pasitaikęs dalykas. Pacientui, žinoma, galvos skausmas yra liga. Gydytojui galvos skausmas yra tik simptomas, tik reiškinys kurios nors ligos. Ta liga gali būti dvejopa: organinė (kūno pakitimai) arba funkcinė — veiklos pakitimai. Laimė, kad didelėje daugumoje galvasopė yra funkcinė sava kilme. Tai reiškia, kad galvos skausmas dažniausiai pasitaiko dėl kūno dalių veiklos pakitimų, pvz. arterijų susitraukimo — spazmo.

Galvos skausmo suskirstymas

Žinodami tiesą, kad galvos skaudėjimas yra tik simptomas — vienas iš daugelio kokios negerovės reiškinų — reikalaujame nustatymo — susekimo priežasties tą negerovę sukeliančios. Patogesniai tos negerovės diagnozavimui ir gydymui tinka sekančioji gyd. Friedmano klasifikacija. Yra medicinoje dažar žinomos septynios galvos skausmą sukeliančios negerovių grupės. Štai jos: 1. Migrena. Joje pasitaiko sekančios trys pogrūpės: įvairūs migreniniai pakitimai, dėl kraujagyslių kitomo galvos skaudėjimo (medicinoje vadinamos vascular headaches) ir nebūdingos veido neuralgijos; 2. Dėl nervinės įtampos atsiradę galvos skausmai (tension headaches); 3. Dėl galvos viduje atsiradusių negerovių kilę galvos skausmai: smegenų pakitimai dėl kraujagyslių sukalkėjimo (arteriosclerotic brain disease); dėl nesklerotinių kraujagyslių pakitimo vascular anomalies); dėl kraujagyslių arterijos išsiplėtimo vienoje vietoje — aneurizmos; dėl auglio — tumoro; dėl uždegimo — infekcijos; 4. Galvos skausmai gali atsirasti dėl šalia galvos (extracranial) esamų negerovių; dėl pakitimų akyse, ausyse, nosyje ir kauluose (kiaušė ar kakle); 5. Galvos skausmai gali gautis dėl galvos užgavimo — traumos; 6. Galvos skausmas atsiranda dėl visam kūne pasireiškiančios negerovės: pakeltas kraujospūdis (hypertension); padidintas jautrumas kokiai medžiagai (alergi-

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ ŠV. JUOZAPO BENDRUOMENĖS NARIŲ VISUOTINIS SUSIRINKIMAS

Monsinjoras Aleksandras Arminas, LRK. šv. J. BENDRUOMENĖS pirmininkas, šaukia visuotinį, metinį visų narių susirinkimą, įvyksiantį 31 d. kovo mėn. (Marčo) 1974 m., 16 val., nuosavoje būstinėje, Rua Inácio 671 - (Jaunimo Namuose) - Vila Zelinoje, São Paulo, su sekancia Dienotvarka:

- 1) Pereitojo protokolo skaitymas;
- 2) Valdybos pranešimas-apyskaita;
- 3) Kasos pranešimas;
- 4) Turtų Globėjo pranešimas;
- 5) Revizijos komisijos pranešimas;
- 6) Įvairūs reikalai,

Nesuirinkus 2/3, nario mokestį užsimokėjusių narių, po pusės valandos (16:30 val.) bus antras šaukimas, galiojantis su bet koku dalyvaujančių narių skaičiumi.

Monsinjoras Aleksandras Arminas
Pirmininkas

RAŠO APIE MUS

Onos Matelionytės straipsnis apie „Mūsų Lietuvos“ 25 metų sukaktį atspausdintas Lietuvių žurnalistų sąjungos biuletenyje „Lietuvis žurnalistas“, 1974 sausis, nr. 4 (10).

Tėvų Marijonų Čikagoje leidžiamas žurnalas „Laivas“ idėjo fotografijų ir São Paulo bei Santo André lietuviškų pamaldų ir bairų aprašymą.

„Lietuvis žurnalistas“ dar idėjo „Brazilijos lietuvių žinyno“ viršelio nuotrauką su trumpu aprašymu.

Dienraštis „Draugas“ Čikagoje baigė spausdinti šešių straipsnių seriją apie Brazilijos šiaurės rytus (nord-

ja); smilkinio arterijos sienelės uždegimas (arteritis); karštis; uždegimas visam kūne ar kokioje jo dalyje; 7 Psichinės galvos skaudėjimo priežastys: koks pergyvenimas paverčiamas galvos skaudėjimu (conversion); įtampos galvos skaudėjimas (tension Headaches).

Išvada. Liaukimės galvos skausmus senoviškai betvarke. Kaip nededame voratinklio ant žaiz-

este). Metų pradžioje idėjo rašini apie mišrias lietuvių šeimas Brazilijoje ir jų dalyvavimą lietuviškoje veikloje bei jų lietuviškas nuotaikas

DĖSTO TEOLOGIJA

Kun. Hermanas Šulcas Lapoje, salesiečių seminarijoje Instituto Pio XI šį semestrą dėsto sakramentinę teologiją.

BAIGĖ AUKŠTĄJĄ MOKSLĄ

Geny Žarkauskaitė kovo 10 gavo socialinės asistentės diplomą apeigose Anhembi salėje. Veikli lietuvaitė dirbo gubernatoriaus rūmuose kaip sekretorė. Po iškilnių Vila Anastácio mokykloje giminės ir draugai iškėlė vašes.

dos — taip liaukimės niekus darę su galvos skausmu. Reikia imti galvos skausmus sukeliančias priežastis susekti ir jas reikiamai šalinti: tik tada mes galėsime, pagaliau, išlipti iš dabartinės klampynės šioje srityje. Čia paduodamos naujausios ir tikrai mediciniškos žinios galvos skaudėjimo reikalu padės pajėgiančiam šiomis žiniomis pasinaudoti reikiamai tvarkytis su šia dažniausia mūsų lietuvių negerove.

A. Augustaitis

PAVASARIS SVEIKINA

Pavasaris sveikina visus,
saulutė beria karštus spindulius.
Linksmybė atsilankė į mūsų namus,
sveikina jaunus, senus.

Sužaliavo laukai, sulėkė paukščiai,
Kiekvienoje šakelėje gyvybės pumpuras,
Žvėrys, bitelės ir vabzdžiai
skleidžia vasaros dovanas.

Pavasariui žingeidžiai padėkoti
gamta nusiprausęs atsikėlė,
Liepė visiems atsistojus giedoti,
kokia Visagalio galybė.

Pavasaris sveikina visus,
neaplenkė nei menkiausio.
Jis toks meilus ir gavus,
už jį pasaulyje nėra gražiausio.

São Paulo, 1973 IX 18

Linksmi sanpauliškiai po ekskursijos Rio de Janeiro, iš k. į d.: Izidorius, Vladas Zizas, J. Musteikis, Angelika Trūbienė, Antanas Andriuskevičius, Ona Guigienė, o priekyje V. Bacevičius ir ekskursijos vedėjas Jonas Bagdžius. Iš São Paulo į Vasario 16 minėjimą Rio de Janeiro vyko du autobusai, apie 70 asmenų, iskaitant Liet. Kat. Bendruomenės chorą, kuris giedojo katedroje ir išpildė meninę programą. (ML nuotrauka).

MŪSŲ ŽINIOS

ZELINA

Kovo 24 dieną – Šv. Juozapo, V. Zelinos parapijos Pėtro, a t l a i d a i.

Šv. Juozapo Vyrų Brolija užprašė 11 valandos Mišias už mirusius narius ir už visus parapiečius.

LIETUVIŲ R. KAT. ŠV. JUOZAPO BENDRUOMENĖS NARIAMS

Visi LRK šv. J. BENDRUOMENĖS nariai prašomi galimai greičiau sumokėti nario mokesį.

Kur? - 1) pas kasininką Juozą Masiulį R. Ciclames, 641, Vila Bela.

- 2) pas Kazimierą Trubą, Jaunimo namuose, R. Inácio, 671, Vila Zelina.

Kiek? - Pagal Valdybos nutarimą iš 20.XI.1973 visi nariai moka, skaitant nuo 1.7.73 iki 31.2.1974 - Vyrai po 3 kruzeirus, moterys po 2 kruzeirus kas mėnesis.

Nesumokėję nario mokesčio, pagal statutą, neturės balsavimo teisės Visuotiniame Narių susirinkime.

Dėkinga už dėmesį - VALDYBA.

UŽMOKĖJO UŽ M.L.

Herm. Lazdauskas 35 kr., Elena Klimas 36 kr., po 40 kr. Sr. Šolunas, Adelė Stelmokas, Vincas Kutka, Antanas Sejūnas, po 50 kr. Alf. Pupelis, Vikt. Jovaišas, Simas Pliundžulaitis, Adelė Katauskienė, 60 kr. Marija Baltušnikienė.

VEIKLOS KALENDORIUS

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS - AULAS de lituano

Vila Zelina: treč. ir penkt. (4^a e 6^a f.), 20:00 šešt. (sáb.) 9:00. Močca: šešt. (sáb.) 15:00.

Kovo 15, 20 val., Vila Zelinos bažnyčioje Stacijos už lietuvius, kurie bažnyčia statė ir prie parapijos prisidėjo.

Kovo 17, sekmadienį, Brazilijos Lietuvių Bendruomenės rinkimai nuo 9 iki 18 val. Vila Zelinoje Jaunimo namuose, Vila Anastácio mokykloje ir šv. Kazimiero parapijos patalpose. (Balsuojantieji paštu išsiunčia balsus prieš kovo 16 d.)

Kovo 21, ketvirtadienį, 20 val. senosios ir naujos išrinktosios BLB tarybos ir revizijos komisijos posėdis V. Zelinoje.

Kovo 24, sekmadienį, 11 val. iškilmingos Mišios ir šv. Juozapo atlidai Vila Zelinoje.

Kovo 24, 13 val. Rua Lituania, 67, Sąjungos - Aliança pietūs. Užsakyti tel. 273-5851.

Kovo 24, sekmadienį, ketvirtoji jaunimo studijų diena III Pasaulio Liet. Jaunimo kongreso ruošos reikalui. Suarão, SP.

Kovo 30, šeštadienį, 20 val., pirmasis ketvirtųjų Literatūros biurelio veiklos metų pobūvis. (pas A. D. Petraičius)

Kovo 31, sekmadienį, 11 val. Rio de Janeiro lietuvių pamaldos; po pamaldų jaunimo susirinkimas.

Kovo 31, sekmadienį, Liet. Kat. šv. Juozapo Bendruomenės visuotinis susirinkimas (16 val.) Jaunimo namuose.

Balandžio 6-7, Jaunimo susikaupimo dienos - rekolekcijos.

ATVYKO IR IŠVYKO

Petkevičių giminės Alicia Optašiuskas-Masliak ir vaikai Alicia Leonor ir Julio buvo atvykę i Rosely ir Petro Bilevičių vestuves. Urugvajun sugrįžo per eitą savaitę.

Berisso (Argentinoje) „Nemuno“ ansamblio nariai nuo kovo 8 vieši São Paule, išsiskirstę po Magilų, Abbruzzini ir Lukoševičių šeimas. Tai akordionistas Juan Carlos Nicolah, Miguel Angel Narosnenko ir Jose V. Surila. Pabus apie 15 dienų. Atvežė krūva laiškų jaunimui iš jų draugų Argentinoje.

T. Jonas Giedrys, Urugvajaus lietuvių klebonas, atvyko į São Paulį kovo 6. Grįžta atgal į Montevideo kovo 15.

Torontiškos lietuvaits Nijolė Matusevičiūtė ir Jadvyga Pivoraitė, ilgas atotogas praleidžiančios Brazilijoje, keletą dienų lankėsi São Paule, iš kur išvyko į Nordeste. Žada savo kelionę aprašyti „Tėviškės Žiburiuose.“ Į Kanadą grįžta kovo pabaigoje. Buvo apsisistojusios pas A. Petkevičiaus šeimą, Ermelino Matarazzo.

„Mūsų Lietuvos“ redaktorius kun. Jonas Kidykas kovo 10 išvažiavo rekolekcijų Bahia valstijos interiore. Tikisi nors trumpai apžiūrėti sostinę Brasilią ir gal Belo Horizonte.

Teresė Aleknavičiūtė yra pirmoji Brazilijos lietuvaits, kuri išvyko mokytis vienintelėje lietuvių gimnazijoje laisvajame pasaulyje, Vasario 16 mokykloje, Vokietijoje. Išplaukė iš Santos uosto kovo 10. Prieš tai namuose buvo išleistuvės. Gimnazijoje mokosi lietuvių vaikai iš JAV, Kanados, Kolumbijos, Venecuelos, Anglijos ir kitų kraštų.

MOINHO VELHO

Pamaldos 11 val. šį sekmadienį bus už a. a. T. Joną Bružiką. Visi kviečiami dalyvauti. Užprašo apylinkės lietuvių.

SAJUNGOS - ALIANÇA PIETŪS

Kovo mėn. 24 d., sekmadienį, 13 val., Rua Lituania, 67 Sąjunga - Aliança ruošia pietus. Norėdami jaukioje ir lietuviškoje nuotaikoje praleisti sekmadienio popietį, atvykite į ruošiamą Sąjungos - Aliança pobūvį. Rezervuoti vietą telefonu: 273-5851.

NAUJI INŽINIERIAI

Mauá Inžinerijos mokyklą (EM) baigė Luiz Alberto Jermolavičius, Valter Paliliūnas, Flávio Danilas (visi chemija), Sergio Kapitanovas (mechaninė inžinerija).

GAVĖNIOS AUKOS

Norintieji Gavėnios aukomis suteikti pagalbos reikalingoms lietuvių šeimoms ir asmenims, drabužius ir pinigų gali įteikti abiem parapijom, arba BLB Šalpos fondui, per parapijas.

ŠIO „MŪSŲ LIETUVOS“ NUMERIO

GARBĖS LEIDĖJAS

KAZYS AUDENIS

Rio de Janeiro lietuvių kolonijos veiklus narys ir nuolatinis šio savaitraščio remėjas.

Dėkinga ML Administracija.

A. A. Tévo Jono Bružiko pirmosios metinės Mišios buvo atlaikytos šv. Kazimiero parapijos salėje kovo 10. Koncelebravo kun. P. Daugintis, kun. S. Šileika ir kun. J. Giedrys, kuris sakė pamokslą. Dalyvavo apie šimtas tautiečių iš įvairių bairų.

Prieš Mišias giedojo „Graudžius verksmus.“ Po pamaldų klebonas kun. P. Daugintis pranešė, kad salė pavadinta T. Jono Bružiko vardu. Bairų atstovai pasiliko pasitarimui parapijos reikalais.

Montevideo lietuvių, prisimindami T. Bružiko darbus savo kolonijoje ir parapijoje, kovo 17 atidengia paminklinę lentą prie bažnyčios.

Temperly, Argentinoje, lietuvių taip pat rengia pamaldas už misionierių T. Bružiką kovo 17.

JAV-se baigiama spausdinti knyga, kurioje yra T. Bružiko dienoraštis ir jo darbų apžvalga.

ŠVENTAM ATMINIMUI (iš 1 psl.)

Tėvyne mūsų žemišką - laikiną, trumpą,
Tėvyne mūsų Amžiną - Dievo žadėtą.
Palaimintas - vargo kelionėj neklumpa.
Palaimintas - moka tik meilę pasėti.

Atrodei toks menkas, o dvasios didybėj -
Mokėjai paliesti rambėjančias širdis.
Mokėjai sušvisti pilkoj kasdienybėj -
Skaidriau, negu deimantas saulėje spindi.

Ne vienas, ne šimtas, ne tūkstančiai mūsų
Pažinome Tave kelionėj nealsu;
Lyg rodos, tik vakar buvai tarpe mūsų...
Lyg šiandien vis girdime Tavąjį balsą...

Už šemišką - dangišką mūsų tėvyne -
Kovoj, kaip kareivis, už meilę ir tiesą...
Malda - Tavo ginklas. Tikėjimas - šarvai.
Ir kelią minioms Tu nurodei į šviesą.

Per žemės gyvenimą - nuopelnų laiptais -
Sunku yra kopti ir dažnas palūžta...
Tik didelės sielos tai gali tesėti:
Sunkumai į jas tartum bangos sudūžta.

Neilsis kelionėj - besiekiant šventumo.
Nežemiško balso akordais prabyla.
Nejiesko sau laimės, garbės, patogumo -
Nežemiškų lūkesių kupinos sielos.

Neverkim prie kapo to Dvasios Galiūno.
Kurs dieviška meile ne vieną sušildė;
Apaštalo žygyje - skyrės su kūnu -
Augščiausiojo Valių išpildes.

Tikėkim. Ir ten Jis - prie Dangiško Sosto.
Mokės mus užtarti. Mus lūžtančius remti
Ir skęstančią valtį nuvesti į uostą, -
Į dangišką uostą - palaimintą, šventą.

1974 m. Barra Funda

PAMALDOS MOKOJE

Parapiečiams pasiūlius ir nutarus, šv. Kazimiero koplyčioje Mokoje kiekvieną paskutinį mėnesio sekmadienį 17 val. bus šv. Mišios, į kurias kviečiami lankytis ir kitų bairų atstovai.

MŪSŲ
LIETUVA

NOSSA LITUANIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP

Diretor responsável
Dr. JOSÉ FERREIRA CARRATO
Redator: Jonas Kidykas
Administrador: P. Daugintis

METINĖ PRENUMERATA: 36 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 170 kr. Paskiro numerio kaina: 70 centavų. Užuojaus ir sveikinimai nuo 10 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti rastai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas antradienį. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapiams redakcijai įteiktini nevēliau, kaip iki pirmadienio pietu.